

»Mars i Oxen man ba my fucking god»

Initialt kontextualiserade direkta anföringskonstruktioner i tal-i-interaktion

Av Viktoria Strandberg

Abstract

This article contributes to the field of grammar in interaction by studying the syntax and interactional function of direct reported speech constructions in talk-in-interaction. The quoting constructions in question all consist of direct reported speech preceded by a hanging topic or a hanging scene-setter and an optional quoting frame. The quoting frame consists of either *ba(ra)* ‘only; like’ or *såhär* ‘like this’ preceded by a subject and a finite verb, the latter being optional for quoting frames with *ba*. The study’s theoretical framework draws on interactional linguistics and usage-based construction grammar while its methods draw on conversation analysis to examine a collection of 38 quoting constructions excerpted from 10 conversation-based podcasts. The collection is analysed both in terms of what action the quoting construction performs, as well as how the construction itself is packaged syntactically, functionally and prosodically. The results show that the speakers use the constructions for assessments and as climaxes in storytelling. Syntactically, the hanging topic/scene together with the quoting frame frequently exhibits verb-third word order, even when inversion is possible. Functionally, both the hanging topic/scene and the quoting frame contextualise the quote, but are not functionally independent units themselves. Prosodically, the hanging topic/scene, quoting frame and quote each consist of one prosodic unit. The findings are formalised within an interactional construction grammar framework and the article presents a formalisation of two quoting constructions with *ba* and *såhär* respectively, as well as a draft of a meta-construction generalising not only over the *ba*- and *såhär*-constructions, but also over other quoting constructions in Swedish.

Keywords: quote, hanging topic, V3, grammar-in-interaction, interactional construction grammar, interactional linguistics, conversation analysis, Swedish syntax.

Viktoria Strandberg, Institutionen för svenska, flerspråkighet och språkteknologi, Göteborgs universitet. – Department of Swedish, Multilingualism, Language Technology, University of Gothenburg. <https://orcid.org/0009-0002-1043-2010>. viktoria.strandberg@gu.se

Strandberg, Viktoria, 2026: »Mars i Oxen man ba my fucking god». Initialt kontextualiserade direkta anföringskonstruktioner i tal-i-interaktion. I: *Svenska landsmål och svenskt folkliv* 2024–25 (147–148), s. 137–183. – Strandberg, Viktoria, 2026: ”Mars i Oxen man ba my fucking god”. Hanging topics and direct reported speech in Swedish talk-in-interaction. In: *Swedish Dialects and Folk Traditions* 2024–25 (147–148), pp. 137–183. – DOI: <https://doi.org/10.69824/svllm.147.55881>

Denna artikel publiceras under villkoren i Creative Commons-licensen CC BY 4.0, som tillåter användning, spridning och reproduktion i vilket medium som helst, förutsatt att originalverket är korrekt citerat. – This article is published under the conditions given in the Creative Commons license CC BY 4.0, which allow use, distribution and reproduction in any medium, provided that the original work is cited correctly.

Forskningsartikel. Denna artikel har genomgått dubbelblind referentgranskning. – Original research article. This article has undergone double-blind peer review.

© 2026 författaren. – © 2026 the author.

1. Inledning¹

Den här artikeln tar som utgångspunkt en oväntad ledföljdskonstruktion som förekommer i svenskans direkta anföringssyntax i talspråk, närmare bestämt strukturer som följande:

- (1) Skulle nån säga så ti mej ja hade ba »va menar du» (Samtal F, även Strandberg 2024a s. 17)²
- (2) När ja kom hem ja va såhär »de här e fan andra gången» (Samtal G, även Strandberg 2024b s. 164)

Exempel (1) och (2) har gemensamt att de inleds med en bisats som fungerar som omständighetsadverbial. I (1) är detta den verbinledda konditionalsatsen *skulle nån säga så ti mej* och i (2) den temporala bisatsen *när ja kom hem*. Enligt svenskans så kallade V2-regel ska det finita verbet stå som andra led i en deklarativ huvudsats. I både (1) och (2) står dock som andra led ett subjekt, som i båda fallen är pronomenet *jag*. Det är först på tredje plats som vi finner ett finit verb, nämligen *hade* i (1) och *va* i (2). Exempel (1) och (2) uppvisar således så kallad V3-ledföljd,³ vilket är syntaktiskt markerat för svenskan. Verben i de båda exemplen följs i sin tur av diskurspartiklarna *ba* respektive *såhär*. Efter diskurspartiklarna följer anföringarna: i (1) utgörs anföringen av *va menar du*, i (2) av *de här e fan andra gången*. Båda anföringarna föregås således av en förhållandevis lång *initial kontextualisering*, där omständigheterna för anföringen samt dess talare annonseras.

Att anföringsmarkören *ba* förekommer med V3-ledföljd liknande den i (1) ovan har diskuterats tidigare av Lundin Åkesson (2005), men någon motsvarande diskussion har mig veterligen inte förts om anföringsmarkören *såhär*. Lundin Åkesson (2005) diskuterar dock inte motsvarande *ba*-anföringar där subjektet saknas som i (3) nedan, eller där *ba* föregås av finita hjälpverb som i (1) ovan. Inte heller fristående referenter framför kombinationen av subjekt och *ba*, som *Mars i Oxen* i (4) nedan, har tidigare noterats. Mig veterligen har ingen heller undersökt direkta anföringskonstruktioner som föregås av ett inledande omständighetsadverbial eller en referent, och direkt följs av anföringen som i (5) och (6) nedan. I dessa två exempel saknas alltså anföringsmarkören, och anföringen kontextualiseras endast av de fristående leden *sen en vecka senare* och *Venus i Lejonet*.⁴

¹ Författaren tackar Sofie Henricson och Maia Andréasson för värdefulla kommentarer på tidigare versioner av artikeln.

² Hänvisningar till de samtal som undersökningens material (se avsnitt 4) har excerperats från görs på detta vis med hänvisning till samtalet inom parentes i slutet av det aktuella exemplet.

³ Begreppet V3 används här på ett deskriptivt sätt för den linjära ledföljden utan att göra antaganden om konstituentstruktur (jfr Greco & Haegeman 2020 s. 61).

⁴ *Venus i Lejonet* syftar här på en astrologisk placering, se fotnot 33.

- (3) Allti när ja va yngre ba »å ja ska adoptera» (Samtal D)
- (4) Mars i Oxen man ba »my fucking god» (Samtal H)
- (5) Sen en vecka senare så »Lindfors, grattis» (Samtal K)
- (6) Venus i Lejonet »a men ja älskar och ä- ja älskar och är kreativ» (Samtal H)

Den här artikeln undersöker de initialt kontextualiserande fristående led som föregår direkta anföringar i svenskt talspråk enligt (1)–(6) ovan: adverbiala led som *skulle nån säga så ti mej* i (1) och *när ja kom hem* i (2), nominala led som *Mars i Oxen* i (4) och deras kombinerbarhet med anförande led där diskurspartiklarna *ba* och *såhär* ingår. Syftet med undersökningen är att ge mer insikt i svenskans möjligheter att kontextualisera direkta anföringar i tal-i-interaktion, i synnerhet de möjligheter till V3-ledföljd som anföringskonstruktioner med *ba* och *såhär* möjliggör enligt (1) och (2) ovan. V3-ledföljden *adverbial-subjekt-verb* är ett känt fenomen i förortsvarieteter av svenska (Bylin & Melander 2023), men anses inte vara ett drag i varieteter utan förortsindexering. Det finns dock studier som visar att V3 även förekommer i svenska varieteter som saknar förortsindexering (t.ex. Strandberg 2019, Collberg & Lundin 2022, Strandberg 2024a). Anförande V3-konstruktioner som i (1)–(3) ovan är därmed ett intressant studieobjekt för att nå mer kunskap om svenskans möjligheter till V3-ledföljd utanför förortsindexerad svenska.

Artikeln syftar alltså till att beskriva initiala kontextualiseringar framför direkta anföringar i talspråk. För att uppnå detta syfte ställer jag följande forskningsfrågor:

- Hur kan fristående led förstås och förklaras syntaktiskt?
- Vilka funktioner i tal-i-interaktion har de anföringar som de fristående leden kontextualiserar?
- Hur kan olika typer av direkta anföringskonstruktioner relateras till varandra?

För att fånga konstruktionernas funktion och utformning i tal-i-interaktion anlägger jag ett interaktionslingvistiskt perspektiv (t.ex. Couper-Kuhlen & Selting 2018, Selting & Barth-Weingarten 2024). För att formalisera och generalisera dessa återkommande grammatiska V3-mönster tar jag ett konstruktionsgrammatiskt perspektiv (t.ex. Fried & Östman 2005, Lindström 2025 s. 310). Kombinationen av det interaktionslingvistiska och det konstruktionsgrammatiska kallas *interaktionell konstruktionsgrammatik* (t.ex. Wide 2009, Imo 2015), och ett delsyfte med arbetet är att presentera en modell för hur detta ramverk fruktbart kan användas för att beskriva samtalsgrammatiska konstruktionsmönster som direkta anföringar.

Artikeln inleds med en översikt över tidigare forskning om direkt anföring

i svenskan, med tonvikt på anföringsmarkörerna *ba* och *såhär* ovan. Därefter följer ett avsnitt där jag redogör för artikelns teoretiska och metodologiska ramverk, interaktionell konstruktionsgrammatik. Det material som undersöks presenteras i avsnitt fyra, och följs av ett resultatavsnitt. Undersökningen summeras och diskuteras i det avslutande avsnitt sex.

2. Tidigare forskning om direkt anföring med *ba* och *såhär* i svenskan

Detta avsnitt inleds med några övergripande kommentarer om olika typer av direkt anföring i svenskan. Därpå följer ett avsnitt om *ba*, ett om *såhär* och ett där möjliga satstopologiska analyser av *ba* och *såhär* diskuteras. Jag kommer att referera till *ba* och *såhär* som *anföringsmarkörer*⁵. När *ba* och *såhär* står framför en anföring, antingen på egen hand eller i kombination med exempelvis ett subjekt, kommer jag att tala om *anföringsramar* (se avsnitt 2.4).

2.1. Direkt anföring

Traditionellt brukar direkta anföringar skiljas från indirekta (SAG, se Teleman et al. 1999 IV s. 846). Exempel (1), återgivet i (7) nedan, är ett exempel på direkt anföring: det anförda motsvarar ett självständigt syntaktiskt led, och är inte integrerat som bisats i den anförande satsen. I stället görs ett perspektivskifte mellan anförande och anförd sats: talaren tilltalar inte det *du* som är närvarande i samtalet, utan ett fiktivt *du* som mottagare för yttrandet i ett hypotetiskt samtal. Ett sådant perspektivskifte saknas i (8), där anföringen i stället integrerats som en bisats i den anförande satsen, och den icke-närvarande personen som anföringen adresserar tilltalar med *hen* i stället för *du*.⁶

(7) Skulle nån säga så ti mej ja hade *ba* »*va* menar *du*»

(8) Skulle nån säga så ti mej hade jag frågat vad *hen* menar⁷

Anföringsmarkörerna *ba* och *såhär* har det gemensamt att de endast förekommer vid direkt anföring (jfr Eriksson 1997 s. 157). Till skillnad från de indirekta anföringarna behöver således det som följer *ba* och *såhär* inte ha

⁵ Både *ba* och *såhär* kan användas utan att markera anföring. I denna artikel är det dock enbart den anföringsmarkerande funktionen som studeras, varför jag enbart kommer att referera till dem som anföringsmarkörer om inte annat sägs.

⁶ Som tidigare forskning påpekat är gränsen mellan direkt och indirekt anföring inte alltid knivskarp (t.ex. Günthner 1997 s. 250, Holt 2000 s. 427, Henricson 2009 s. 67, Spronck & Nikitina 2019 s. 139). Eftersom *ba* och *såhär*, till skillnad från t.ex. anförande verb som *säga*, enbart förekommer med direkt anföring, kommer denna distinktion inte att problematiseras vidare här.

⁷ Exempel (8) är en konstruerad version av det autentiska exemplet (7).

någon särskild syntaktisk form, eller ens en verbal form (Eriksson 1997 s. 160, Petersson 2014 s. 76, Fiedler 2024 s. 20). Ett exempel ges i (9) nedan, där talaren Bea kontextualiserar anföringen på rad 02–03 med den adverbiala satsen *när ja träffade Amanda å hon säger å va Bea e snäll* och den anföringsinramande satsen *ja va helt så*, där anföringsmarkören *så* skulle kunna förstås som en reducerad form av *så här*. Själva anföringen på rad 05–11 är en längre text bestående av flera satser, och även av ett visuellt inslag i form av den blick som återges på rad 05.

(9) Samtal C: Vem har du träffat? (Strandberg 2024a s. 16)⁸

01 BEA: ((.hh/snörvel))
 02 så att **när ja-** **∩när ja** **träffade Amanda**∩ å hon säger,
 03 **↑å va Bea e ↑snäll**
 04 =ja va **helt så**∩
 05 ((blick, 1.3))
 06 [vem har ↑du träffat
 07 SAM: [m
 08 vem har du träffat.
 09 BEA: har du träffat mej?
 10 (0.2)
 11 ja ↑e=nte snäll ja har ↑damp.

Vidare kan den anförande satsen fogas till anföringen på tre olika sätt: initialt (10), medialt (11) och finalt (12). I detta arbete analyseras endast direkta anföringar med initialt placerade anföringsmarkörer,⁹ eftersom dessa ger upphov till den V3-ordföljd som ligger i artikelns intresseområde.

(10) Hon sa: Bea är snäll!

(11) Bea, sa hon, är snäll.

(12) Bea är snäll, sa hon.

Anföringsforskningen har även visat att anföring av tal kan skilja sig från anföring av tanke (Fiedler 2024 s. 48). En egenskap hos *ba* och *så här* är dock att de inte specificerar huruvida talaren anför exempelvis tal, tankar eller känslor – något som kan ha lett till att *ba* blivit en flitigt använd anföringsmarkör i bland annat Erikssons (1997 s. 155) material (se även Svensson 2009 s. 143).

⁸ För transkriptionskonventionerna i detta exempel hänvisar jag till Strandberg 2024a. I exempel (9) har originalets färgmarkering av den kontextualiserande adverbiala bisatsen ersatts med fet stil.

⁹ Se Petersson (2014) för en generativ grammatisk analys av anföringar med sägesverb som förenar de tre olika positionerna. För olika placeringar av *ba*, se Kotsinas (1994 s. 82).

2.2. Anföringsmarkören *ba*

Anföringsmarkören *ba* grammatikaliserades ur adverbet *bara*, som i sin tur har sitt ursprung i adjektivet *bar* (Kotsinas 1994 s. 77, Eriksson 1995 s. 22, Wijk-Andersson 1997 s. 31; jfr Hasund et al. 2012 s. 47 om norskans *bare*). Som anföringsmarkör har *ba* förekommit i svenskan sedan åtminstone slutet av 1970-talet (Eriksson 1997 s. 156). Mig veterligen är Nordberg (1984 s. 16) den första som noterar den anförande funktionen hos *bara*, som en del av så kallat ungdomsspråk. Och det är i just ungdomsspråk som *ba* så gott som uteslutande tycks ha studerats (Nordberg 2014 s. 118), se Kotsinas (1994), Eriksson (1997), Dryselius & Lundin (1999), Jönsson (2005), Lundin Åkesson (2005) och Svensson (2009). Kontexten som *ba* används i beskrivs ofta som emotiv och dramatiserande (Eriksson 1992 s. 17, Dryselius & Lundin 1999 s. 173, Svensson 2009 s. 143; även Hasund et al. 2012 s. 45), och *ba* verkar särskilt ofta förekomma i berättande av något slag där sekvenser av anföringar påträffas (Eriksson 1992 s. 6, Dryselius & Lundin 1999 s. 168, Jönsson 2005 s. 97). Direkta anföringars frekventa förekommande i berättelser har även noterats i internationell forskning (Couper-Kuhlen & Selting 2018, Fiedler 2024 s. 46).

Som nämndes redan inledningsvis är tidigare forskning enig om att *ba* inte kan invertera med subjektet (Jönsson 2005 s. 103, Lundin Åkesson 2005 s. 76).¹⁰ Forskningen är även rörande överens om att *ba* inte har tempusformer och inte heller förekommer med finita verb (Kotsinas 1994 s. 82, Eriksson 1997 s. 159, Dryselius & Lundin 1999 s. 169, Jönsson 2005 s. 102, Lundin Åkesson 2005 s. 78, Svensson 2009 s. 144). Strandberg (2024a) visar dock att *ba* förekommer med det finita *hade* för att uttrycka pluskvamperfekt, som i (1) ovan. Även Senter (2022 s. 219) ger ett exempel på kombinationen *skulle ba*, som kan sägas uttrycka futurum preteritum. Det verkar alltså som om *ba* numera kan kombineras med hjälpverb, och att *ba*-konstruktionen möjligen förändrats sedan de allra tidigaste observationerna på 1980- och 1990-talen.

Sett till regional spridning verkar *ba* vara mer utmärkande för sverigesvenskan än finlandssvenskan.¹¹ För finlandssvenskt talspråk är i stället *att* en mer utmärkande anföringsmarkör (Henricson 2009 s. 69). Ett exempel ges i (13) nedan. Jag har själv markerat anföringen i exemplet med citattecken.

- (13) så va han sen att ».hh den dä .hh ja att den dä lordibiisin blir ba: bättre å bättre nä man *lyssna: på den» (Henricson 2009 s. 73.)

¹⁰ I de tidigaste exemplen på *ba* som anföringsmarkör verkar det inte ens finnas något led som *ba* kan invertera med enligt Eriksson (1995 s. 36).

¹¹ Jag har till denna undersökning gått igenom en drygt åtta timmar lång finlandssvensk samtalskorpus som består av arrangerade samtal där deltagare pratar om konst (för en materialöversikt, se Rönnqvist 2025 s. 59 ff.). Detta material innehåller endast ett fåtal *ba*, vilket skulle kunna bekräfta resultatet i Henricson (2009). Den finlandssvenska korpusen innehåller dock inga V3-exempel med *ba*, och har därför inte inkluderats i undersökningen.

2.3. Anföringsmarkören *såhär*

Till skillnad från *ba* är det anförande *såhär* sparsamt undersökt; mig veterligen är Öqvist 2000 ms. den enda studien. Anföringar där *såhär* ingår finns dock i exempel på anföringar i andra studier (Nordberg 1984 s. 16, Nordberg 1992 s. 158, Kotsinas 1994 s. 91, Eriksson 1997 s. 156, Dryselius & Lundin 1999 s. 169 f, Jönsson 2005 s. 94, Henricson 2009 s. 66, Senter 2022 s. 188, Strandberg 2024a s. 15), men Öqvist verkar vara den första som fokuserar på just *såhär*. I linje med Eriksson (1993 s. 95) antar Öqvist att *såhär*, eller *sär* som hon skriver det, befinner sig i en pågående grammatikaliseringsprocess. Gemensamt för både *ba* och *sär* är att de är fonetiskt reducerade, den ursprungliga betydelsen har reducerats och de har övergått till att bli funktionsord med fokuserande funktion (jfr Wijk-Andersson 1991 s. 187). Liksom *ba* började *sär* först användas som fokuserande led framför olika fras typer, och har senare börjat användas i fokuserande betydelse¹² även framför anföringar. I ett par fall i Öqvists material kombineras till och med de båda markörerna vid anföring (även Hasund et al. 2012 s. 46). Till skillnad från *ba* verkar *sär* dock ofta användas tillsammans med finita verb, bland annat kopulaverb som i (2) ovan.¹³ I en sådan konstruktion är subjektet inte sällan det opersonliga *det*. Här skiljer sig *sär* återigen från *ba*, som oftast används med pronomen i första person (Eriksson 1992 s. 20).

Konstruktionen *det + VARA + sådär/såhär/så* (DVS) har även noterats av Henricson (2009, 2010) i hennes studier av *vara* som anföringsmarkör¹⁴ i sverigesvenska och finlandssvenska talspråksmaterial.¹⁵ Ett exempel från det sverigesvenska materialet ges i (14) nedan.

(14) de e såhär å »ouesch tsk (.) va gör dom» (Henricson 2009 s. 71)¹⁶

I det finlandssvenska material som Henricson undersöker är det oftare *sådär* som kombineras med *vara*, medan det sverigesvenska materialet tenderar att använda *såhär*. En annan avvikande egenskap hos de sverigesvenska anföringsmarkörerna är att deras subjekt ofta är det formella subjektet *det*, precis som hos Öqvist. Enligt Henricson skulle en möjlig förklaring kunna ligga i materialens karaktär: I det sverigesvenska materialet, som består av samtal där ungdomar beskriver och värderar musik (se t.ex. Wirdenäs 2002), blir DVS en rimlig resurs för att uttrycka hur »något är generellt sett» och skapa »illustrerande citat» (Henricson 2009 s. 70 f., även Jönsson 2005 s. 99). I det finlandssvenska materialet, som i större utsträckning består av

¹² Se Lindström (2008 s. 94), som kallar *ba* och *såhär* för *fokalpartiklar*.

¹³ Även i Kotsinas (1994 s. 91) undersökning nämns att *såhär* förekommer med finita verb, men just *vara* nämns inte som ett av alternativen.

¹⁴ Henricson (2009, 2010) använder dock termen *citatsmarkör*.

¹⁵ De besläktade konstruktionerna *være sån* och *være sånn* förekommer i danskan (Sommerlund 2021, jfr Rathje 2010 s. 227) respektive norskan (Hasund et al. 2012 s. 54).

¹⁶ Understrykningen kommer från Henricson (2009 s. 71).

berättelser, är anföringarna mer personfokuserade och därmed blir DVS inte ett lika självklart val. Henricson (2009 s. 71) menar att det opersonliga *det* rentav »skulle ... kunna försvaga berättelsens dramatik».

I fokus för Henricsons (2009, 2010) studier står *vara* som anföringsmarkör, inte V3-konstruktioner. Bland Henricsons exempel kan man dock lägga märke till ett exempel med V3-ledföljd, se (15) nedan. Där föregås den anförande satsen *han va* av adverbet *sen*.

(15) sen han va »nej nej inte nu inte»¹⁷

Att det rör sig om V3 i fråga om *sen* skulle dock kunna diskuteras. Som noterats i ett par studier skulle *sen* här kunna analyseras som konjunktionellt snarare än adverbliellt (Rönqvist & Lindström 2021, Strandberg 2024c, Sangfelt & Senter u.u.).

2.4. Anföringsmarkörerna *ba* och *såhär* i en topologisk analys

Den syntaktiska strukturen mellan anförande och anført led vid direkt anföring kan tolkas hypotaktiskt eller parataktiskt. Anföringen kan ses som ett komplement till en överordnad sats (Eriksson 1992 s. 18, SAG IV 1999 s. 853, Jönsson 2005 s. 101 f.), eller vara syntaktiskt fristående och sidoordnad en annan sats som tydliggör att det rör sig om en anföring (SAG IV 1999 s. 854, jfr Petersson 2014). Den senare varianten verkar av litteraturen att döma vara vanligare i interaktionellt orienterade analyser (Eriksson 1992 s. 15, Halliday & Matthiessen 2014 s. 510).

En variant på den parataktiska analysen är att anföringen tar den anförande delen av satsen som ett så kallat initialt annex: ett adverbliellt satsled som står asyndetiskt framför en sats utan att uppta någon position i den (SAG IV 1999 s. 493, jfr Petersson 2008, Fiedler 2024 s. 20). En sådan analys görs av Strandberg (2024b), som i en interaktionslingvistisk studie föreslår att den anförande satsen och eventuellt föregående adverbliella led kan ses som en del av anföringens *kontextualisering* (jfr Strandberg 2024a s. 21). Själva anföringen analyseras som tyngdpunkten i själva talarbidraget, som Strandberg kallar *kontributionen* efter Lindström (2008). En liknande analys har även föreslagits för tyskan, som också är ett V2-språk, av Auer (2024 s. 220). En något förenklad version av Strandbergs analys presenteras i figur 1 nedan, med exemplen (1), (2) och (4) ovan som illustrationer. Strandbergs analys har även stora likheter med den topologiska analys som Henricson (2009 s. 73) gör. Positionsgrammatiska analyser som dessa får sägas vara ett vanligt redskap i interaktionslingvistiska studier, där ett yttrandes temporala förlopp står i fokus (Anward & Nordberg 2005 s. 7).

¹⁷ Understrykningen kommer från Henricson (2009 s. 69).

Initial contextualisering		Kontribution: Anföring
Referensram	Anföringsram	
skulle nån säga så ti mej	ja hade ba	va menar du
när ja kom hem	ja va såhär	de här e fan andra gången
Mars i Oxen	man ba	my fucking god

Figur 1. Anförande sats som initial contextualisering till anföringen, se Strandberg (2024b) efter Lindström (2008).

Analysen i figur 1 tar således själva anföringen som utgångspunkt, och ser den anförande satsen som en sidoordnad contextualisering, i figuren etiketterad *anföringsram*. Anföringsramen kan även föregås av en *referensram*, där bland annat fristående topiker som *Mars i Oxen* (Lindholm & Lindström 2004) och scensättande adverbial (Collberg & Lundin 2022, Strandberg 2024a) som *när ja kom hem* kan placeras. I analogi med Lindholm & Lindström (2004) kommer jag att referera till de scensättande adverbialen som *fristående scener*.¹⁸ Modellen fångar den strikta ledföljden vid anföringar, där fristående scener alltid föregår anföringsmarkören. Den synliggör även det parataktiska, sidoordnade förhållande som antas råda vid direkt anföring enligt tidigare studier (Eriksson 1992 s. 15, Halliday & Matthiessen 2014 s. 510). Samtidigt tillåter modellens funktionella orientering att anföringsmarkörer ses som contextualiseringar av anföringar. Detta ser jag som en fördel, eftersom det är det anförda som står i fokus i anföringskonstruktioner – inte själva anförandet. I det följande kommer jag att utgå från Strandbergs (2024b) modell, som förklaras vidare i nästkommande avsnitt tillsammans med interaktionslingvistik.

3. Interaktionell konstruktionsgrammatik

Den interaktionella konstruktionsgrammatiken (ICxG) kan ses som en kombination av två forskningsfält: interaktionslingvistik och konstruktionsgrammatiken. Kombinerbarheten av de två fälten har understrukits av flera

¹⁸ Distinktionen mellan fristående topiker och scener är inspirerad av forskning i informationsstruktur, där scenen/bakgrunden utgör omständigheterna för ett yttrande och skiljs från topiken, det som yttrandet handlar om (t.ex. SAG I 1999 s. 156, Andréasson 2007 s. 82). En fördel med att hålla isär dessa är att den scensättande funktionen annars kan osynliggöras; i internationell forskning inkluderas ofta scensättande funktioner i benämningen *hanging topic* (t.ex. Chafe 1976 s. 50, Lambrecht 1994 s. 118, Molnár et al. 2019), som dock mest används för att beskriva nominala referenter (Lambrecht 2001 s. 1072).

forskare (Auer 2005, Linell 2005, Deppermann 2006, Günthner & Imo 2006, Imo 2007, Wide 2008, Fischer 2015, Lindström 2025; jfr Brône & Zima 2014) och ett antal studier har genomförts med ICxG som utgångspunkt (Fried & Östman 2005, Forsskåhl 2009, Günthner 2009, Wide 2009, Auer & Pfänder 2011, Lindström 2014b, Wide 2014, Imo 2015).¹⁹ Som Lindström (2025 s. 311) påpekar är dock det interaktionella perspektivet på konstruktionsgrammatik fortfarande i sin linda (se även Fried & Nikiforidou 2025 s. 4). Det finns också få interaktionslingvistiska studier som diskuterar hur fenomen i tal-i-interaktion kan beskrivas som en del av en större talspråksgrammatik (Steensig et al. 2025 s. 1). I det följande redogör jag för hur jag ser på och tillämpar ICxG på direkta anföringskonstruktioner. Detta görs i två avsnitt: ett där interaktionslingvistikens teorier och analysmetoder presenteras (3.1) och ett där konstruktionsgrammatiken och dess begrepp *konstruktion* specificeras utifrån behoven i min undersökning (3.2).

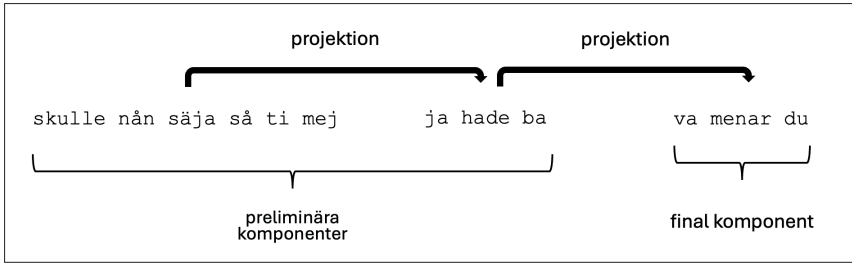
3.1. Interaktionslingvistik

Interaktionslingvistikens mål kan övergripande sägas vara att förklara hur språkliga mönster emergerar i sin interaktionella kontext. Till denna hör inte bara kringliggande yttranden, utan även sociala faktorer (Selting & Barth-Weingarten 2024, se Lindström 2014a för en introduktion på svenska). Det senare markerar även interaktionslingvistikens koppling till den etnometodologiska samtalsanalysen Conversation Analysis (CA; Sacks et al. 1974, Ericsson et al. 2023), där samtal studeras från ett mer sociologiskt perspektiv. Interaktionslingvistikens har i stället ett tydligare språkligt fokus, men utgår från CA:s starkt empiridrivna metod med deltagarperspektivet i fokus (Fox et al. 2013, Couper-Kuhlen et al. 2024).

Utgångspunkten för samtalsanalysen är att människor i samtal genomför olika handlingar. Detta görs i olika talarter, som minimalt sett består av en turkonstruktionsenhet (TKE). En TKE är en grammatisk form som är prosodiskt självständig och i sin kontext används för att genomföra en handling. En TKE behöver alltså inte vara en självstående huvudsats, utan kan ta vilken språklig eller visuell form som helst, så länge denna är tolkningsbar av andra i samtalet som en handling (Lindström 2014b s. 515). En anföringskonstruktion som i figur 1 ovan analyseras rimligen som en enda TKE, närmare bestämt en sammansatt TKE (Lerner 1991 s. 446, Couper-Kuhlen 2007 s. 91).

En sammansatt TKE består av minst två delar: en preliminär komponent, som projicerar närvaron av en final komponent. Den första anföringen i figur 1 ovan kan användas som illustrerande exempel. Här fungerar den initiala satsen

¹⁹ Inte alla dessa studier etiketteras som ICxG av författarna. Däremot kombinerar de interaktionslingvistik med konstruktionsgrammatik på ett sätt som liknar det jag gör i denna artikel. Jag refererar därför till studiernas teoretiska ramverk som ICxG, även om författarna själva inte gör det.

Figur 2. Direkt anföring som sammansatt TKE.

skulle nån säga så ti mej som en preliminär komponent, eftersom den inte på egen hand utgör en handling, utan projicerar en fortsättning. Inte heller den nästföljande komponenten – *ja hade ba* – uttrycker en egen handling, men projicerar tydligare vad det är för handling som talaren initierat: en anföring (jfr Kwiatkowski 2024 s. 36). Denna anföring är den finala komponenten: *va menar du*. Med denna komponent är yttrandet tolkningsbart som en egen handling, och de projektioner som inletts av de två första komponenterna är nu uppfyllda. Figur 2 illustrerar analysen.

Det som från ett traditionellt perspektiv kan ses som över- och underordning skulle alltså i ett interaktionslingvistiskt perspektiv i stället kunna ses som projicerande och projektionsuppfyllande. Strukturer som *ja ba*, *grejen e* och *ja undrar* kan därför analyseras som *projektionskonstruktioner* (Günthner 2008): deras uppgift består främst i att signalera att något annat följer och ge en antydning om vad detta något är: *ja ba* projicerar en anföring, *grejen e* kan signalera att en förklaring följer och *ja undrar* skulle kunna fungera som en *frågeram* (Lindholm & Lindström 2003), det vill säga en projektionskonstruktion som visar att en fråga följer. En sammansatt TKE behöver alltså inte bestå av en viss form, utan kan vara uppbyggd av vilka syntaktiska former som helst, förutsatt att den ena projicerar den andra (Auer 2024 s. 102). Detta funktionella perspektiv skiljer sig från den traditionella grammatiken, där exempelvis *grejen e* och *ja undrar* skulle analyseras som matrissatser (jfr SAG IV 1999 s. 531, 845).

Jag ser anföringskonstruktioner som sammansatta TKE:er och analyserar dem enligt schemat i figur 1 ovan, som varit vägledande vid samtalsanalysen av materialet. De preliminära komponenterna – fristående led och anföringsmarkörer – står som *initial kontextualisering* till den finala komponenten – det vill säga anföringen – som motsvarar *kontributionen*. Anledningen till att det är just anföringen som är kontribution är att det i mina exempel är den primära funktionen med yttrandet; det viktiga är inte att *säga* att någon sagt någonting, som man sedan parentetiskt tillägger, utan i stället att *anföra* detta (jfr Ono & Thompson 1995 s. 242). Detta understryks även av den fokuserande funktionen hos *ba* och *såhär* som noterats i tidigare forskning (Wijk-Andersson 1991 s. 115, Eriksson 1993 s. 96, Öqvist 2000 ms. s. 17): det är det som följer *ba* och *såhär* som är fokuserat, medan det föregående har en mer kontextu-

aliserande funktion. Anföringen kan på så sätt sägas uppbära informationstyngden i yttrandet medan anföringsmarkören fungerar mer parentetiskt, på samma sätt som anförda och hävdade bisatser med huvudsatsledföljd utgör yttrandets centrala punkt och matrissatsen blir mer parentetisk (jfr Hooper & Thompson 1973 s. 475, Brandtler 2021 s. 129). Ett annat argument för att det är anföringen som står i fokus är att det som anförs strikt sett skulle kunna markeras som en anföring utan en lexikal anföringsmarkör, t.ex. prosodiskt eller med hjälp av kontexten.

3.2. Konstruktionsgrammatik

Konstruktionsgrammatiken kan beskrivas som ett förhållandevis brett fält med flera olika inriktningar och språksyner (se t.ex. Hoffmann & Trousdale 2013, Fried & Nikiforidou 2025)²⁰. Det som konstruktionsgrammatiska studier har gemensamt är att de alla utgår från att språket är uppbyggt av grammatiska konstruktioner. En konstruktion är i detta avseende en grammatisk form som konventionaliserats med en eller flera olika betydelser och/eller funktioner (Goldberg 2006). I detta arbete ser jag de V3-strukturer som uppkommer vid direkta anföringar som just sådana grammatiska konstruktioner. Detta är fördelaktigt eftersom konstruktionsgrammatiken tillåter att en konventionaliserad form, som V3, kan lagras med en viss betydelse eller funktion, som exempelvis direkt anföring. Det skulle kunna förklara varför V3 är en möjlig ledföljd med vissa funktioner, men inte med andra.

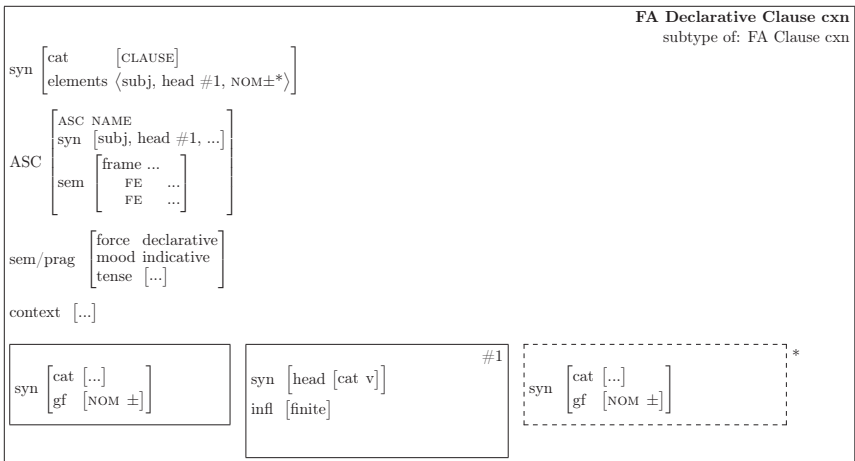
Konstruktioner kan utgöras av allt från ord som *ba* och *såhär* till abstrakta satsmönster (se Andréasson & Lyngfelt 2025 ms. för exempel på satskonstruktioner i svenskan). Ett viktigt antagande är att det inte finns någon skarp gräns mellan det som traditionellt sett förts till lexikonet respektive grammatiken. Lexikon och grammatik utgör i stället ändpunkter på ett kontinuum, med semifixerade uttryck däremellan. Konstruktionerna på denna skala antas vara kognitivt lagrade mönster, som språkbrukare tillämpar i interaktion (Fried & Nikiforidou 2025 s. 2). Vidare antas konstruktioner vara länkade till varandra i någon typ av nätverk (Diessel 2019 s. 9). En konstruktion kan till exempel anses vara härledd och ära egenskaper från en överordnad konstruktion. Anföringar med *ba* och *såhär* skulle exempelvis båda kunna ses som underordnade en mer abstrakt anföringskonstruktion, och själva markörerna *ba* och *såhär* kan antas vara länkade till och låna egenskaper från de lexikala konstruktionerna *ba(ra)* och *såhär*, där ordens samtliga egenskaper kan tänkas ingå. Konstruktioner kan även ses som länkade om de utför liknande funktioner. Även på detta sätt skulle konstruktioner med *ba* och *såhär* kunna anses vara länkade, eftersom de båda kan fungera som anföringsmarkörer i anföringsramar.

²⁰ För en introduktion av konstruktionsgrammatisk forskning på svenska språket, se Lyngfelt & Wide (2014).

För mina syften är det viktigt att konstruktionerna ses som flexibla scheman som talare kan använda sig av i någon utsträckning för att genomföra sociala handlingar (Forsskåhl 2009 s. 257, Östman 2025 s. 522). Ett lagrat konstruktionsschema behöver alltså inte införlivas perfekt i sin helhet i interaktionen; liksom Ono & Thompson (1995) utgår jag i stället från att konstruktionerna är *metoder* som talare anpassar till den aktuella situationen. Konstruktioner kan således avbrytas, startas om eller användas på ett ännu inte konventionaliserat sätt. När det gäller funktion och betydelse följer jag Linell (2005 s. 255) som antar att konstruktionsscheman kan lagras med flera olika *funktionspotentialer* (se även Deppermann 2007 s. 38, jfr *betydelsepotentialer* hos Norén & Linell 2007). Kontexten som konstruktionen används i tydliggör vilken av funktionspotentialerna det är som faktiskt realiseras. Strukturen *de e sähär* används exempelvis inte bara för att projicera anföringar, utan kan även projicera längre turer som utgör förklaringar (Strandberg 2024b s. 156). Vilken av dessa det rör sig om kan vi enbart utläsa av den kringliggande kontexten. Betydelse och funktion kommer således både från det kognitivt lagrade konstruktionsschemat och från den kontext som konstruktionen används i. Konstruktionernas flexibilitet är med andra ord ett viktigt antagande för att kunna förena konstruktionsgrammatik med interaktionslingvistik (Günthner 2009). Den konstruktionsgrammatik som jag i detta arbete kallar ICxG kan därmed ses som starkt bruksbaserad (Diessel 2019).

Konstruktionsgrammatiken i allmänhet och den bruksbaserade inriktningen i synnerhet antar att inte bara betydelse och/eller funktion kan paras med syntaktiska former. Även mer kontextuell information anses vara knuten till konstruktionen (Wide 2009). Det kan röra sig om de kontexter en konstruktion används i och vilka sociala grupper som konstruktionen associeras med. Till skillnad från starkt generativa grammatikteorier där syntax och betydelse antas genereras separerat, menar i stället konstruktionsgrammatiken att all information som språkbrukare har om en konstruktion finns lagrade tillsammans. Detta formaliseras ofta genom en typ av låddiagram, där olika attribut tillskrivs olika värden (Forsskåhl 2009 s. 66, Östman 2015 s. 520, Fried & Nikiforidou 2025 s. 2). Figur 3 ger ett exempel på detta.

Figur 3 visar en formalisering av en satskonstruktion på svenska, nämligen deklarativa satser med ledföljden finit verb före satsadverb (FA). Konstruktionens namn, *FA Declarative Clause cxn*, syns högst upp till höger. Formaliseringen kommer från Andréasson och Lyngfelt (2025 ms.). De syntaktiska och semantisk-pragmatiska attribut som tillskrivs konstruktionen som helhet listas högst upp till vänster. Rutorna längst ner visar konstruktionens möjliga och obligatoriska led, presenterade linjärt i den ordning de förekommer (jfr Wide 2009). För en finit satskonstruktion på svenska krävs ett finit verb och ett fundament, varför enbart de två första rutorna från vänster har markerats med heldragen linje. Den tredje rutan symboliserar ett icke-obligatoriskt led. Asterisken efter rutan visar att samma ruta kan förekomma flera gånger. De icke-obligatoriska rutorna kan dock vara obligatoriska beroende på vilken

Figur 3. Formalisering av satskonstruktion från Andréasson & Lyngfelt (2025 ms.).

argumentstrukturkonstruktion som den deklarativa FA-satskonstruktionen kombineras med.

I konstruktionen i figur 3 har endast attributen syntax, ASC (argumentstrukturkonstruktion), semantik/pragmatik och kontext inkluderats. För de konstruktioner som undersöks i denna artikel behöver fler attribut antas, i synnerhet för att fånga konstruktionernas interaktionella potentialer som en del av attributet pragmatik (Lindström 2025 s. 312). Jag kommer därför att inkludera attribut från Auer (2006), Forsskåhl (2009), Wide (2009) och Lindström (2014b s. 514, även 2025), som alla gör analyser inom ICxG. För mina syften är följande attribut relevanta: *position i tur* (jfr Lindströms 2014 s. 514 attribut *sekventialitet* och Wides 2009 attribut *sekventiell position*), *funktionspotential* (Wide 2009, jfr Auer 2006 s. 298 och Forsskåhl 2009 s. 248) och *prosodi* (Auer 2006 s. 298, jfr Forsskåhl 2009 s. 248).

Attributet *semantik* kan inta flera värden, exempelvis modus (eng. *mood*) och tempus (eng. *tense*) i figur 3. I min analys kommer dock endast *semantisk ram* att inkluderas. En semantisk ram är ett kognitivt tolkningsschema som språkbrukare använder för att förstå och uttrycka en viss situationstyp (Fillmore & Baker 2015), till exempel ramen *Kommunikation* i Svenskt frasnät (Dannélls et al. 2025). I en ram ingår olika ramelement som förhåller sig till varandra på ett särskilt sätt beroende på ramen i fråga. Kommunikationsramen innehåller exempelvis ett *meddelande* om en viss *topik* som levereras av en *kommunicerande person* genom ett *medium*. Vidare kan vissa lexikala enheter antas framkalla särskilda ramar. Anföringsmarkörer som *ba* och *såhär* skulle exempelvis kunna anses väcka kommunikationsramen, eftersom de ofta förekommer tillsammans med den. Semantiska ramar kan också kopplas till grammatiska konstruktioner, exempelvis de anföringskonstruktioner som undersöks i detta arbete, och ramsemi-

ken kan ses som en bärande del av konstruktionsgrammatiken (Matsumoto 2025 s. 35).

Sammanfattningsvis ser jag i detta arbete konstruktioner som kognitiva mönster som språkbrukare använder som metoder i interaktion. Men de är inte nödvändigtvis alltid färdigformulerade uttryck som infogas i ett samtal, utan snarare dynamiska resurser som talare anpassar till den aktuella kontexten. En sådan syn på konstruktioner gör konstruktionsgrammatiken kompatibel med interaktionslingvistik, och kan på ett rättvisande sätt beskriva variationsmöjligheterna hos de anföringsmönster jag analyserar i denna artikel. De tillåter samtidigt att samtalsgrammatiska mönster generaliseras, vilket enligt min uppfattning inte görs i lika stor utsträckning inom interaktionslingvistik (jfr Steensig et al. 2025 s. 1).

4. Material och urval av konstruktioner

De anföringar som undersöks i denna studie kommer alla från ett talspråk-material insamlat från tretton poddar producerade 2023.²¹ Materialet omfattar ungefär tretton timmar och består av sammanlagt tretton avsnitt från de tretton olika samtalspoddarna. En samtalspodd kan beskrivas som en podd där deltagarna, som härnå refereras till som poddtagare, för ett någorlunda spontant samtal med varandra. Samtalspoddarna har ofta en samtalsstil som präglas av närhet och engagemang (Levälahti et al. 2023, Strandberg 2024a, b), men är samtidigt institutionella till sin karaktär: de har planerats och följer i någon utsträckning en agenda, och poddtagarna deltar i egenskap av yrkespersoner.²² Innehållet består ofta av personliga berättelser med emotiva och dramatiska inslag, och i en sådan kontext är direkta anföringar – som vi sett i avsnitt 2.2 ovan – inte alls ovanliga. Samtalspoddar är därför ett rimligt material för att undersöka just syntaxen för direkta anföringar. Dessutom är poddars tillgänglighet tidsbesparande för forskaren, och de poddar som placerar sig högt på topplistorna – vilket mina utvalda poddar gör eller har gjort – har ofta en mycket god ljudkvalitet, vilket underlättar prosodiska analyser.

Av de tretton poddar som ingår i materialet innehåller åtta stycken exempel på V3-strukturen *scen/topik + anföringsram med ba och/eller såhär + anföring*. Materialet innehåller även anföringsstrukturer med fristående topiker och scener, men där anföringsmarkören saknas. Dessa strukturer skapar visserligen ingen V3-ledföljd, men har ändå inkluderats eftersom det fristå-

²¹ Ett undantag utgör samtal H, som är inspelat 2020. Det har mig veterligen inte heller legat på Spotifys poddtopplista, från vilken övriga samtal har valts ut. Samtal H användes för en mindre pilotundersökning under 2021, och är därför inkluderat i materialet.

²² Eftersom samtalspodden är ett institutionellt samtal som följer ett visst upplägg menar jag att poddtagarna intar en institutionell roll, även om de inte sällan vill framställa samtalet som en autentisk interaktion två vänner emellan (se Huhtamäki & Strandberg, u.a.).

Tabell 1. Antal excerperade belägg per samtalspodd.

Samtal	Belägg med scen/ topik + <i>balsåhär</i> + anföring	Belägg med enbart scen/ topik + anföring	Totalt antal belägg
F	3	8	11
H	7	2	9
D	5	1	6
C	2	2	4
B	2	1	3
K	0	1	1
A	1	0	1
G	1	0	1
L	1	0	1
J	0	1	1
Belägg totalt:	22	16	38

ende ledet är av intresse för undersökningen och visar stora likheter med de initiala fristående leden i V3-exemplen. De totalt sett tio poddar som ingår i materialet, samt antal excerperade belägg från respektive podd, visas i tabell 1.²³

Fem av de tretton samtalen innehåller alltså inga exempel på V3-strukturen *scen/topik + anföringsram med ba och/eller såhär + anföring*, men andra typer av anföringsmönster – dock utan V3 – kan förekomma.²⁴ Eftersom dessa inte innehåller något fristående led är de inte av intresse för min undersökning. Här kan man fråga sig varför anföringar är vanligare i vissa poddar än i andra. Rimligen har detta att göra med att de projekt som anföringar ofta används i – eller de samtalsstilar som anföringarna associeras med – är vanligare i poddar som samtal F och H än i andra. Samtal F, H, D och C ovan innehåller exempelvis en hel del personliga berättelser av dramatiserande karaktär, vilket inte är riktigt lika vanligt i poddar som är mer inriktade på fördjupning inom vissa ämnen, som samtal A, I och J.

Samtliga samtalspoddar i denna studie är offentligt tillgängliga via olika strömningsplattformar. Jag har trots detta av forskningsetiska skäl valt att pseudonymisera poddarna, poddtagarna och annan information som gör poddtagarna identifierbara. I de tio poddar som ingår i materialet samtalar

²³ Samtalens bokstavspseudonymer används även i Strandberg 2024abc, 2025.

²⁴ Exempel på sådana anföringsmarkörer är de tankeanförande anföringsmarkörerna *ja undrar* och *ja tänker*, och det känslöanförande *ja känner*.

totalt sett 15 kvinnor och 6 män, födda 1966–2002.²⁵ De har alla försetts med en pseudonym bestående av ett namn på tre bokstäver. Namn har valts framför siffer- och/eller bokstavskombinationer för att undvika att »avhumanisera» deltagarna (jfr Mondada 2018 s. 98). Namn på just tre bokstäver har valts för att spara utrymme i transkriptionerna.

Vid excerperingen från samtalspoddskorpusen har följande kriterier legat till grund. För det första ska belägget innehålla en direkt anföring. För att något ska klassas som en anföring behöver talaren på något sätt skifta perspektiv och införa en röst som inte existerar i interaktionens här och nu (jfr Holt 1996 s. 222, Henricson 2009 s. 67). För att anföringen ska vara direkt måste det som anförs vara syntaktiskt självständigt, och inte inbäddat i ett anförande verb (se avsnitt 2 ovan).

För det andra ska anföringen föregås av en fristående scen eller en fristående topik. Till fristående topiker räknar jag nominalfraser som (åter)introducerar ett referentiellt uttryck av något slag i interaktionen. Nominalfraser som sätter en etikett på den handling som senare följer (se kategorin *handlingsannonserande fria initiala annex* i Strandberg 2024b) har inte inkluderats. Som fristående scener räknar jag fraser och bisatser motsvarande omständighetsadverbial av något slag. Jag har inte räknat metapragmatiska uttryck som exempelvis relevanskonditionalsatser som omständighetsadverbial. Med relevanskonditionalsatser (t.ex. Kroeger 2019 s. 349) menar jag uttryck som *om du undrar*, som inte riktigt anger scenen för yttrandet på samma sätt som de inledande satserna i (1) och (2) ovan. Relevanskonditionalen anger snarare under vilka förutsättningar *yttrandet* är relevant än den scen som propositionen kan sägas utspelas på (Strandberg 2019, jfr *turmotiveringar* i Strandberg 2024b och *centrala vs perifera adjunkter* i Haegeman & Greco 2018 s. 17).

För det tredje kan den fristående scenen eller topiken följas av en anföringsram som innehåller *så här* eller *ba*, vilket också de flesta av exemplen gör. Som nämnts ovan har jag även inkluderat anföringar där en sådan ram saknas, eftersom de fristående leden i båda konstruktionerna uppvisar stora likheter.

Excerperingen enligt sorteringen ovan har resulterat i en samling bestående av totalt 38 belägg. Materialet har bedömts vara tillräckligt stort för en kvalitativ samtalsanalys, och tillräckligt representativt för en mer teoretisk, generaliserande konstruktionsanalys som tar hänsyn till det interaktionella. I nästa avsnitt presenteras resultaten av den interaktionella analysen av samlingen. Samtliga utdrag i avsnittet är transkriberade enligt konventionerna för transkriptionssystemet GAT 2 (Couper-Kuhlen & Barth-Weingarten 2011), eftersom detta system synliggör fler prosodiska detaljer än andra transkriptionssystem, t.ex. Jeffersons (2004).²⁶ Tidigare forskning har visat att

²⁵ I de 13 poddar som ingår i hela samtalspoddskorpusen samtalar totalt 15 kvinnor och 15 män. Kvinnorna är alltså överrepresenterade när det gäller de anföringskonstruktioner som jag undersöker. Denna observation ska inte utredas här, men skulle möjligen kunna vara ett intressant undersökningsobjekt för framtida forskning.

²⁶ GAT 2 är dock inte perfekt anpassat till svenskans prosodi (se Strandberg 2024c s. 21).

anföringsmarkörerna *ba* och *såhär* ofta är fonetiskt reducerade (se avsnitt 2.2 ovan), och GAT 2 möjliggör sätt att synliggöra detta. De konventioner som används redovisas i transkriptionsnyckeln i slutet av artikeln.

5. Resultat

I det här avsnittet ger jag först en överblick över de mönster som förekommer i materialet, och hur vanliga dessa är. Jag kommenterar också på ett övergripande plan vilka funktioner som anföringskonstruktionerna har i sina interaktionella kontexter. Därefter presenterar jag anföringskonstruktioner med *ba* och *såhär* i separata avsnitt, 5.2 respektive 5.3. Analyserna av *ba* och *såhär* sammanfogas sedan i avsnitt 5.4, där jag föreslår ett utkast till en överordnad anföringskonstruktion, som även har potential att förklara andra typer av anföringar i materialet, samt relaterar analysen till resultat från tidigare forskning om direkt anföring i svenskan.

5.1 Resultatöversikt

De 38 exempel som ingår i undersökningens fokus fördelar sig på fem olika mönster. Dessa visas i tabell 2 nedan.

Vanligast är att det fristående ledet framför anföringsmarkören är en scen, som i (16)²⁷ nedan; fristående topiker som i (17) är mer ovanliga. När det kommer till valet av anföringsmarkör, i de fall en sådan används, är *ba* vanligast med 15 belägg. *Såhär* används som anföringsmarkör i totalt 8 exempel. Notera även att *ba* och *såhär* vid två tillfällen används tillsammans efter en fristående scen (jfr Dryselius & Lundin 1999 s. 169, Öqvist ms. 2000), se (18) nedan.

- (16) [när ja gick därifrån]_{Scen} [ja ba]_{Anföringsram} [gud vilken eh roli annolunda upplevelse]_{Anföring} (Samtal L)²⁸
- (17) [podd]_{Topik} [man ba]_{Anföringsram} [va e de ejenkl-]_{Anföring} (Samtal H)
- (18) [har man noll insikt där å pratar i form av att såhär asså hon va så jävla sajko eller hon va så jävla dum i huvet]_{Scen} [de e såhär]_{Anföringsram} [man ba]_{Anföringsmarkör} [asså bror]_{Anföring} (Samtal F)

²⁷ Vid urvalet av exempel i detta avsnitt, samt i artikeln över lag, har jag främst prioriterat de exempel som på bästa sätt representerar samlingen i sin helhet. När det kommer till de kontextlösa exemplen i detta avsnitt har jag prioriterat de exempel som är mest begripliga utan sin omgivande kontext. I sista hand har jag försökt prioritera talare och exempel som inte syns lika mycket i detta och tidigare arbeten baserade på samma material (Strandberg 2024abc, 2025).

²⁸ I samtliga kontextlösa exempel har eventuella uppbackningar av övriga samtalsdeltagare utelämnats p.g.a. utrymmesbrist.

Tabell 2. Antal exempel per anföringsmönster.

Form	Antal exempel
[scen] + [anföringsmarkör] + [anföring]	19
varav <i>ba</i>	10
varav <i>såhär</i>	6
varav <i>ba</i> och <i>såhär</i> i kombination	2
[scen] + [anföring]	14
[topik] + [anföringsmarkör] + [anföring]	3
varav <i>ba</i>	3
varav <i>såhär</i>	0
[topik] + [anföring]	2
Totalt:	38

Som tabell 2 visar innehåller materialet sexton anföringar som föregås av en fristående topik eller scen, men som saknar anföringsmarkör. Även här är scenerna vanligast, se till exempel (19) nedan där talaren Rut berättar hur det gick till när hon vann en tävling på sociala medieplattformen Instagram.

(19) eh a [å sen en vecka senare]_{Scen} så²⁹ [Lindfors grattis]_{Anföring} (Samtal K)

De scensättande leden i de markörlösa konstruktionerna fungerar på samma sätt som motsvarande konstruktioner där anföringsmarkörer ingår: scenen ramar in yttrandet. De två fristående topiker som föregår anföringar utan markörer fungerar dock en aning annorlunda. Här annonserar den fristående topiken både ämnet för yttrandet och talaren³⁰ – se (20) nedan där *venus i lejonet* både är det ämne som talarna går in på och den talare som står bakom anföringen *a men ja älskar å e- ja älskar å e kreativ*.

(20) så [Venus i Lejonet]_{Topik/Talare} [a men ja älskar å e- ja älskar å e kreativ]_{Anföring} (Samtal H)

²⁹ *Så* har inte inkluderats i någon klammerparentes eftersom jag analyserar det som en adjunktionell gränsmarkör mellan den initiala, scensättande kontextualiseringen och den anförande kontributionen (se Strandberg 2024abc).

³⁰ SAG (IV 1999 s. 864) analyserar sådana exempel som elliptiskt anförande satser.

Anföringsmarkörerna uppvisar en hel del likheter när det gäller vilka pronomen de kombineras med. I Erikssons (1992 s. 20) material är det framför allt tillsammans med pronomen i första person singular som *ba* dominerar. I mitt material är första person singular det näst vanligaste pronomenet, något vanligare är *man*. Även *såhär* kombineras ofta med *jag*, men ännu oftare med *det*, se (21) nedan. Till skillnad från *ba* kombineras *såhär* alltid med ett finit verb. Detta verb är nästan alltid *vara*, förutom i ett belägg där *tänka* används, se (22).³¹

- (21) [samtidigt]_{Scen} [de va såhär]_{Anföringsmarkör} [de e- de e inte min bil]_{Anföring} (Samtal B)
- (22) så [när folk säger såhär hu:r Ada ska du: eh: hur ska du hinna göra podden när du: (0.3) när du får ett fjärde barn]_{Scen} .hh [ja tänker såhär]_{Anföringsmarkör} [asså de kommer (no) lösa sej]_{Anföring} (Samtal A)

Anföringsexemplen med *såhär* i (21)–(22) följer samma struktur som *ba*-konstruktionen: subjektet följer ett eventuellt initialt scensättande led. Det gäller även för samtliga *såhär*-konstruktioner i mitt material, men två *såhär*-exempel i samtalspoddarna föregås av en anföringsmarkör med omvänd ordföljd, se (23)–(24) nedan. Här utgörs de scensättande leden av *då* i både (23) och (24). *Då* står alltså som fundament i anföringsramen, i stället för som fristående referensramar.³² Notera att (24) även innehåller den fristående topiken *den här kvinnan då som sålde de här*, som alltså står som referensram framför anföringsramen.

- (23) [då var han såhär ba]_{Anföringsram} (.) [ja men ja hörde att du blev lessen så ja tänkte vi kunde prata om nåt annat]_{Anföring} (Samtal F)
- (24) å [den här kvinnan då som sålde de här]_{Referensram} [då började ja känna såhär]_{Anföringsram} [du visste ju att den här kampanjen skulle komma]_{Anföring} (Samtal F)

Till skillnad från *ba*-konstruktionen i poddarna tillåter alltså *såhär*-konstruktionen en inversion av subjektet och predikatet ifall de delarna förekommer. I dessa två fall bildar anföringsramen en enda intonationsfras, till skillnad från när referensram och anföringsram hålls isär. Funktionellt verkar de inte särskilja sig från de icke-inverterade exemplen i samlingen. Materialet är dock för litet för att en rättvisande jämförelse ska kunna göras.

Såhär-konstruktionen i poddarna kan alltså inverteras, medan *ba*-konstruktionens subjekt inte inverterar med verbet om ett sådant förekommer. Jag har

³¹ Notera att även referensramen i (22), som utgör scenen för anföringen, innehåller en anföring med *såhär* tillsammans med verbet *säger*. Detta belägg ingår inte i materialet, eftersom anföringen är inbäddad i en bisats.

³² Just *då* verkar vara vanligt som fundament i anföringssatser med omvänd ordföljd, se Nordberg 2014 (s. 121).

däremot noterat att det i skrift förekommer *ba*-konstruktioner där ett finit verb inverterat med subjektet, se (25) nedan. Exemplet identifierades genom sökningar på kombinationer av verb och *ba* i korpusen Sociala medier i Korp (Borin et al. 2025).

(25) När någon inte håller med dej så äre ba »FUCK OFF»

Att döma av exempel som (25) har alltså *ba*-konstruktionen och *såhär*-konstruktionen samma syntaktiska konstruktionsmöjligheter när de innehåller ett finit verb. Av den anledningen presenterar jag i avsnitt 5.4 ett utkast till en *metakonstruktion* som täcker konstruktionsmönstren för både *ba*-konstruktionen och *såhär*-konstruktionen. Metakonstruktionen har även potential att förklara andra typer av direkt anföring än de som förekommer i materialet.

I avsnitt 2.3 nämndes att *bara* och *såhär* som anföringsmarkörer reduceras fonetiskt till *ba* och *sär*. I min samling ingår endast *ba*, och dessa är alltid obetonade. Samlingens *såhär* är däremot inte fonetiskt reducerade till *sär*, till skillnad från materialet i Öqvists (2000 ms.) undersökning. Mina *såhär* är, precis som *ba*, alltid obetonade.

Som också nämndes i avsnitt 2.3 talar materialet i Henricsons (2009, 2010) undersökningar av *vara* som anföringsmarkör för att konstruktionen *det VARA såhär* används i »illustrerande citat» där talaren visar »hur något är generellt» (Henricson 2009 s. 70 f.). Det opersonliga *det* är däremot inte lika vanligt i berättande, där det skulle kunna »försvaga berättelsens dramatik» (Henricson 2009 s. 70 f.). I mitt material kan jag inte iaktta någon skillnad mellan anföringsmarkörerna *ba* och *såhär* (jfr dock Hasund et al. 2012), vilket troligen beror på att materialet med sina 15 *ba* och 8 *såhär* är för litet för en sådan undersökning. Det ligger inte heller i denna studies syfte att identifiera någon sådan skillnad; mitt syfte är snarare att fånga likheter mellan *ba* och *såhär* i V3-anföringar. Denna fråga behöver alltså en annan studie med ett större material svara på.

Sett till den typ av projekt som talaren genomför med anföringen är *berättelser* och *värderingar* vanligast. Med *berättelse* avser jag ett ofta längre samtalsprojekt bestående av minst två turkonstruktionsenheter, där talaren återger en tidigare händelse i syfte att illustrera en poäng av något slag (jfr Eriksson 1997 s. 45, Couper-Kuhlen 2007 s. 81). Tidigare studier har visat att direkt anföring är vanligt i just berättelser, särskilt med dramatiserande inslag och i samband med berättelsens klimax (Josephson 1992 s. 156, Holt 1996 s. 242, Norrby 1998 s. 199, Dryselius & Lundin 1999 s. 70, Golato 2000 s. 29, Holt & Clift 2007 s. 2, Niemelä 2010, Couper-Kuhlen & Selting 2018). Även i mitt material är detta vanligt, se t.ex. (30) nedan. Här förekommer anföringen ofta i samband med berättelsens klimax, som inte sällan har emfatisk samtalsstil (Selting 1994 s. 404): stor tonhöjdsvariation, många betoningar och extrema formuleringar.

Vid sidan av berättande förekommer direkt anföring även i värderingar

(Clift 2006 s. 574, Couper-Kuhlen 2007 s. 119). Med *värdering* menar jag handlingar där en talare på ett positivt eller negativt sätt utvärderar någonting, exempelvis något en tidigare eller icke-närvarande talare har sagt eller gjort (Couper-Kuhlen & Selting 2018 s. 284). I exempel (6) ovan värderas exempelvis personer med Venus i Lejonet som kreativa, och i exempel (16) värderas talarens upplevelse som rolig och annorlunda. I materialet tar detta sig uttryck så, att en värderande anföring används för att visa medhåll med tidigare talares värdering (Clift 2006 s. 574).

Tydliggöras bör att berättelser och värderingar inte är distinkta kategorier. En berättelse innehåller till exempel alltid någon form av värderande inslag (jfr Mandelbaum 2013 s. 500). Man skulle därför kunna överväga att se anföringar som en del av värderingarna, och baka in berättelserna i dem. Jag väljer dock att inte reducera berättelserna till värderingar, utan i stället synliggöra berättandet, eftersom det är så pass frekvent förekommande och karakteristiskt inte bara för anföringarna i min samling, utan även – som tidigare forskning visat – för många anföringar över lag. Som Couper-Kuhlen (2007 s. 91) visar skiljer sig även anföring i berättande och icke-berättande åt: i berättelser är anföringarna inte sällan ganska långa, medan de i andra handlingar, som exempelvis värderingar, sällan är längre än en TKE. Talaren som anføres i anföringar utanför berättande är också ofta densamma som den anförande talaren (Couper-Kuhlen 2007 s. 87). Som vi kommer att se i (26) och (27) nedan visar sig dessa tendenser även i mitt material.

5.2. Initiala kontextualiseringar med *ba*

I det här avsnittet visar jag först i avsnitt 5.2.1 hur de två *ba*-konstruktionerna (1) och (4) ovan används vid värderingar i två projekt som båda är av beskrivande karaktär: Leas och Idas karakterisering av varningssignaler i samband med dejting (26), och Inas och Moas beskrivning av personer som i sitt horoskop har den astrologiska placeringen Mars i Oxen³³ (27). Utifrån detta föreslår jag en ICxG-formalisering av *ba*-konstruktionen i avsnitt 5.2.2.

(26) Skulle nån säga så ti mej jag hade *ba* »vad menar du»

(27) Mars i Oxen man *ba* »my fucking god»

³³ Enligt den astrologiska läran påverkas en person av de positioner som himlakroppar står i vid födelseögonblicket. Planeten Mars står exempelvis i något av zodiakens 12 stjärntecken, och positionen för Mars (och andra himlakroppar) anses ha betydelse för en persons karaktärsdrag. I utdraget diskuteras betydelsen av att födas den dag och på den plats från vilken planeten Mars står i stjärntecknet Oxen.

5.2.1. Interaktionslingvistisk analys av ba-konstruktionen

Syftet med samtal F är enligt talarna själva att diskutera olika varningssignaler man ska se upp för när man dejtar. De har kommit till varningssignalen att *nån e shady me sin telefon*, och alltså försöker dölja vad hen gör på telefonen. Lea har berättat om en expojkvän som kallade henne *osexig* när hon sneglade på hans telefon. Hon förklarar i utdrag (28) nedan varför det är en trigger för henne att bli kallad *osexig* i sådana sammanhang. I utdraget, liksom övriga utdrag nedan, har anföringskonstruktionen markerats med fet stil.

(28) Samtal F: Va menar du

- 1 LEA: °h ↑föör man ska va så LÄTT å LEdig;
 2 ↓å [å <<all>du vet såhär->
 3 IDA: [man ska va KÅT å TACKsam ig[en å VI skull]e va=
 4 LEA: [tå-]
 5 IDA: =Otacks[Amma le]a.
 6 LEA: [JA:.]
 7 ↑man ska inte bry sej OM va den andra personen GÖR,
 8 vicka den FÖLjer,
 9 <<all>man ska ba va> TACKsam,
 10 °h å så JÄVla °h ANpassning[sbar.]
 11 IDA: [↑å skull]e nån ↑↑SÄja ↓så ti
 12 mej <<all>ja hade ba> <<f>↑va ↑↑!ME!nar DU_e.
 13 LEA: a:.
 14 IDA: ↑va fan MEnar DU_e.
 15 ja tycker de e så FUCKED UP å SÄja ens.

I sin tur på rad 1–10 värderar Lea, med uppbackning från Ida, expojkvännens kommentar och hans syn på flickvänner på ett negativt sätt. En flickvän ska vara *lätt å ledig* (r. 1) och *kåt å tacksam* (r. 3). Hon ska *inte bry sej om va den andra personen gör* (r. 7) eller *vicka den följer*³⁴ (r. 8) utan vara *tacksam å så jävla anpassningsbar* (r. 10). Efter Leas värderande tur är det prefererat att nästa talare instämmer i värderandet (Pomerantz 1984 s. 59). För att göra detta är det vanligt att en talare uppgraderar den tidigare talarrens värdering, till exempel genom att använda starkare värderande termer (Pomerantz 1984 s. 65). Ida befinner sig alltså i en position där det är socialt prefererat för henne att hålla med Lea, vilket hon dessutom bör göra på ett prefererat sätt. På rad 11 tar Ida turen och uttrycker medhåll med Leas värdering på just ett sådant vis. Ida inleder turen med att referera tillbaka till pojkvännens kommentar med den verbinledda konditionalsatsen *skulle nån säja så ti mej*, med vilken hon skapar en hypotetisk situation. Därefter följer ett tydligt uppsnabbat *ja hade ba*, innan Ida med höjd röststyrka anför sig själv med *va menar du*. Det handlar alltså inte om något som faktiskt sagts, utan om en hypotetiskt möjlig anföring.³⁵ Anföringen sticker ut prosodiskt även genom den extra starka betoningen på verbet *menar*. Lea backar på rad

³⁴ Här avser *följer* det att följa ett konto på sociala medier.

³⁵ Jämför Auers (2024 s. 235) begrepp *pseudoanföring*.

13 upp Idas tur, och Ida fortsätter genom att upprepa anföringen på rad 14, denna gång uppgraderad med svordomen *fan*. Anföringen tar tydligt Leas parti i värderingen av expojkvännen, och självänföringar som denna har i tidigare forskning visats vara ett sätt att visa medhåll med tidigare talares värdering (Couper-Kuhlen 2007 s. 87). Notera även att anföringen sträcker sig över både rad 12 och rad 14. Den scen som Ida öppnar på rad 11–12 har således räckvidd över flera rader framåt, och inte enbart den näst påföljande. Den initiala kontextualiseringen *å skulle nån säga så ti mej ja hade ba* öppnar således det som Niemelä (2010) kallar *reporting space*, ett utrymme där deltagarna med olika semiotiska resurser kan göra ställningstaganden genom anföring.

En liknande självänföring för att uttrycka medhåll med tidigare talares värdering förekommer i (29) nedan. Utdraget kommer från ett samtal där Ina och Moa beskriver vilken betydelse planeten Mars har i olika stjärntecken. De har kommit till stjärntecknet Oxen, och Moa har påstått att det vore en mardröm att ha en marsoxe³⁶ som serveringspersonal. Ina avbryter Moa och säger att hon inte håller med, och Moa tar åter turen för att visa vad hon menade.

(29) Samtal H: My fucking god

1 MOA: °h I ett sammanhang där man behöver SAMarbeta.
 2 INA: A ja ja [ja.]
 3 MOA: [å GÖ]ra s[aker] I [typ ett] TEAM;
 4 INA: [JA ja.] [.tsk °h]
 5 INA: °h v[etu-]
 6 MOA: [MA]RSoxen är typ en !FUCK! u<<cr>p här;>
 7 för dom KAN inte-
 8 °h <<all>du vet man såhär;>
 9 °h NU gör alla såHÄR.
 10 dom ba; (0.3) står typ å Tittar.
 11 <<all>asså dom ha typ> MIssat C[UEN.]
 12 INA: [JA]ja ja;
 13 OXen geneRE[LLT e ju ingen tEA]mplayer asså.
 14 MOA: [°hhh]
 15 hhh° å MARS i oxen;
 16 †man ba;
 17 <<len>^MY (0.3) FUcking GOD.>
 18 dom kan BÄra göra SIN grej.
 19 INA: JA ja.

På rad 1–11 beskriver Moa marsoxen som *en fuck up* (r. 6) i *sammanhang där man behöver samarbete* (r. 1), eftersom de *står typ å tittar* (r. 10) och *ha typ missat cuen*. Ina visar på rad 12–13 medhåll med Moas värdering av marsoxen, genom att beskriva *Oxen generellt* som *ingen teamplayer*. Liksom Ida i (28) ovan, hamnar Moa i en situation där tidigare tur har

³⁶ Referenser till personer med en viss astrologisk placering är ofta sammansättningar av typen *himlakropp + stjärntecken: marsoxe, solfisk* etc. Dessa sammansättningar kan ses som specifika konstruktioner för det astrologiska registret.

relevantgjort ett medhåll från Moas sida. Under Inas tur inleder Moa en djup suck, innan hon bekräftar Inas värdering av Oxen på rad 15–16 med anföringen *å Mars i Oxen man ba my fucking god*. Anföringen uttalas med ett märkbart långsammare tempo än omgivande tal, samt med en paus efter det inledande *my*. Moa specificerar Inas värdering av *Oxen generellt* till positionen *Mars i Oxen*, som presenteras som en ännu sämre lagspelare än andra typer av oxar. Liksom i (28) används den direkta anföringen även här för att uppgradera och därmed även bekräfta tidigare talares värdering (jfr Pomerantz 1984). Till skillnad från den fristående scenen *å skulle nån säja så ti mej* i (28), målar dock inte den fristående topiken *Mars i Oxen* upp någon vidare tydlig samtalsituation. Det är inte heller tydligt till vem Moas anföring riktar sig. Man kan därför fråga sig om inte *ba* i värderande konstruktioner som dessa fungerar mer som en åsiktsmarkör än en anföringsmarkör (jfr Clift 2006).

En likhet mellan (28) och (29) är den prosodiska fraseringen av anföringen. Båda anföringarna är uppdelade i tre delar: den inledande fristående scenen i (28) och den fristående topiken i (29), anföringsramarna *ja hade ba* och *man ba*, följt av själva anföringen. I (28) avskiljs det fristående ledet från anföringsmarkören genom ett skifte i tempo: anföringsmarkören uttalas betydligt snabbare än den fristående scenen. I (29) är taltempot detsamma, men Moa inleder anföringsmarkören på en märkbart högre tonhöjd (se r. 16). I båda exemplen är även anföringen tydligt prosodiskt prominent. Ida har en extra stark betoning på verbet och en förhöjd röststyrka i hela anföringen, och Moa har ett tydligt långsammare tempo när hon anför. Pausen i Moas anföring tolkar jag som dramatiserande, eftersom hela frasen *my fucking god* uttalas i samma långsamma tempo och inga tecken på disfluens förekommer. Dramatiserande pauser av detta slag är, precis som extra starka betoningar, kännetecknande för den emfatiska samtalsstilen (Selting 1994 s. 398).

5.2.2. Konstruktionsgrammatisk formalisering av ba-konstruktionen

De tre delarna i anföringskonstruktionerna i både (28) och (29) ovan – det fristående ledet, anföringsramen och anföringen – är alltså urskiljbara även prosodiskt: med tempoväxlingar, tonhöjdsförändringar, volymjusteringar och pauser separerar talarna den sammansatta TKE:n i tre mindre delar. Jag väljer därför att se de tre delarna som tre olika intonationsfraser, med mer eller mindre tydliga junkturer emellan. De tre delarna har därtill olika funktioner. Det fristående ledet kontextualiserar yttrandet genom att ange omständigheterna för det med en fristående scen, eller genom att nämna den referent man vill säga något om. Den därpå följande anföringsmarkören projicerar en anföring, och den tredje delen utgör en anföring som uppfyller denna projektion. De tre funktionerna kan även uttryckas i de interaktionslingvistiska termer som introducerades ovan i 2.3: i, anföringsram och anföring. Referensra-

Anföring med <i>ba</i>								
Pragmatik:	turkonstruktionsenhet: + funktionspotential: <värdering, led i berättelse>							
Position i tur:	[...]							
Syntax:	referensram + anföringsram + anföring							
Prosodi:	IP + IP + IP							
Semantisk ram:	kommunikation ₁ (topik _{1a} , talare _{1b} , meddelande _{1c})							
<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="border: 1px dashed black; padding: 5px;"> PRAG: TKE: – FUNK: referensram SYN: <fras, sats> PROS: IP SEM: <topik_{1a}, scen> </td> <td style="border: 1px dashed black; padding: 5px;"> PRAG: TKE: – FUNK: anföringsram SYN: element <(subj. <talare_{1b}>), (fv), ba_{FEE}> PROS: IP <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="border: 1px dashed black; padding: 2px;">SYN: subj.</td> <td style="border: 1px dashed black; padding: 2px;">SYN: fv</td> <td style="padding: 2px;">SYN: ba₁ SEM: kommunikation₁ frame evoking element</td> </tr> </table> </td> <td style="border: 1px dashed black; padding: 5px;"> PRAG: TKE: + FUNK: anföring SYN: [...] PROS: IP SEM: meddelande_{1c} </td> </tr> </table>			PRAG: TKE: – FUNK: referensram SYN: <fras, sats> PROS: IP SEM: <topik _{1a} , scen>	PRAG: TKE: – FUNK: anföringsram SYN: element <(subj. <talare _{1b} >), (fv), ba _{FEE} > PROS: IP <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="border: 1px dashed black; padding: 2px;">SYN: subj.</td> <td style="border: 1px dashed black; padding: 2px;">SYN: fv</td> <td style="padding: 2px;">SYN: ba₁ SEM: kommunikation₁ frame evoking element</td> </tr> </table>	SYN: subj.	SYN: fv	SYN: ba ₁ SEM: kommunikation ₁ frame evoking element	PRAG: TKE: + FUNK: anföring SYN: [...] PROS: IP SEM: meddelande _{1c}
PRAG: TKE: – FUNK: referensram SYN: <fras, sats> PROS: IP SEM: <topik _{1a} , scen>	PRAG: TKE: – FUNK: anföringsram SYN: element <(subj. <talare _{1b} >), (fv), ba _{FEE} > PROS: IP <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="border: 1px dashed black; padding: 2px;">SYN: subj.</td> <td style="border: 1px dashed black; padding: 2px;">SYN: fv</td> <td style="padding: 2px;">SYN: ba₁ SEM: kommunikation₁ frame evoking element</td> </tr> </table>	SYN: subj.	SYN: fv	SYN: ba ₁ SEM: kommunikation ₁ frame evoking element	PRAG: TKE: + FUNK: anföring SYN: [...] PROS: IP SEM: meddelande _{1c}			
SYN: subj.	SYN: fv	SYN: ba ₁ SEM: kommunikation ₁ frame evoking element						

Figur 4. Formalisering av anföring med *ba*.

men och anföringsramen är, i egenskap av projicerande konstruktioner, delar av den initiala kontextualiseringen, medan anföringen utgör turens bärande del: kontributionen (jfr Auer 2024 s. 220).

De tre delarna, liksom deras funktioner och inbördes relationer, illustreras i formaliseringen av *ba*-konstruktionen i figur 4, som tar sin utgångspunkt i Andréasson & Lyngfelts (2025 ms.) formaliseringar av svenska deklarativsatskonstruktioner, se figur 3 i avsnitt 3.2 ovan. Som författarna påpekar är den syntaktiska analysen av satsstrukturen förhållandevis platt, vilket passar de direkta anföringskonstruktionerna där de tre olika delarna inte är inbäddade i varandra. Analysen ligger även i linje med interaktionslingvistiska antaganden om språkets linjära struktur och projicerande kraft, och bygger vidare på schemat i figur 1 i 2.4. Sådana scheman har använts i tidigare positionsgrammatiska beskrivningar i interaktionslingvistiska studier av skandinaviska språk (Lindström 2014a s. 44, 2014b s. 508). I enskilda förekomster av *ba*-konstruktioner, så kallade konstrukter, kombineras anföringskonstruktionen med flera andra konstruktioner som bidrar med mer generella egenskaper än de som kan beskrivas i formaliseringen i figur 4. Det V2-mönster som *ba* kan ingå i – som i (25) ovan, eller när det kombineras med finit verb och subjekt – ser jag exempelvis som en kombination av anföringsramen i *ba*-konstruktionen med deklarativsatskonstruktionen. Jag återkommer till detta nedan.

Formaliseringen av *ba*-konstruktionen i figur 4 ska tolkas enligt följande. Konstruktionen som helhet har de fem attributen *pragmatik*, *position i tur*, *syntax*, *prosodi* och *semantisk ram*. Den innehåller också tre mindre lådor, som symboliserar *ba*-konstruktionens tre delar. Lådornas placering visar i vilken ordning de olika leden i *ba*-konstruktionen förekommer. Ordningföljden mellan dessa kan inte kastas om så att till exempel den fristående scenen följer anföringsmarkören. I det följande går jag först igenom konstruktionens överordnade attribut och dessas värden, därefter de tre mindre lådorna.

Under attributet *pragmatik* (PRAG) beskrivs konstruktionens interaktionella egenskaper, till exempel att konstruktionen minimalt består av en enda turkonstruktionsenhet. Det visas av det binära värdet *turkonstruktionsenhet* (TKE), som i min analys kan vara antingen positivt eller negativt.³⁷ Led som markerats med plus fungerar som egna TKE:er, medan led markerade med minus inte har TKE-status. Värdet för konstruktionen som helhet är +. Underordnat PRAG är attributet *funktionspotential* (FUNK). Det scensättande ledet, som symboliseras av den vänstra lådan längst ner i figuren, fungerar exempelvis som *referensram*, medan den mittersta lådan fungerar som *anföringsram*. Dessa faser ingår i det TKE-schema som presenterats i figur 1 i avsnitt 2.4 ovan. För hela *ba*-konstruktionen uttrycker FUNK vilken funktionspotential konstruktionen som helhet kan ha. Som jag visade i avsnitt 5.1 ovan förekommer *ba*-konstruktionen i värderingar samt som led i berättelser. Dessa värden är angivna inom spetsigare vinkelparenteser (jfr de trubbigare vinkelparenteserna till attributet SYN i den mittersta lådan, vilka vi återkommer till), vilket visar att endast ett av värdena kan intas (Leino & Östman 2005 s. 202).

Det andra attributet, *position i tur*, visar att *ba*-konstruktionen, till skillnad från andra konstruktioner, inte har någon specificerad position i den tur som den förekommer i. Detta visas med värdet [...] (jfr Andréasson & Lyngfelt ms. 2025).

Det tredje attributet, *syntax* (SYN), har försetts med värdena *referensram*, *anföringsram* och *anföring*. Dessa motsvarar de tre lådorna längst ner i konstruktionen. Dessa lådor utgör dock inte konstituenten, utan är att förstå som interaktionella led som kontextualiserar varandra i en turkonstruktionsenhet i enlighet med figur 1 i avsnitt 2.4. Av de tre leden har *anföring* fetmarkerats, eftersom detta led utgör konstruktionens kärna.

Det fjärde attributet, *prosodi* (PROS), visar att konstruktionen består av tre olika intonationsfraser (IP). Dessa kan vara mer eller mindre tydligt separerade från varandra, i synnerhet de två kontextualiserande delarna.

Det femte och sista attributet, *semantisk ram* (SEM), har värdet *kommunikation*. I den semantiska ramen *kommunikation* ingår elementen *topik*, *talare* och *meddelande*. Dessa element har numrerats med nedsänkt index, och motsvarande index finns under attributet SEM i konstruktionslådorna längst ner i matrisen. Ramelementet *topik* finns i den första lådan till vänster, *talare* i den andra och *meddelande* i den tredje.³⁸ Analysen i formaliseringen utgår därmed från att det är konstruktionen som helhet som framkallar den semantiska ramen *kommunikation*.

³⁷ Det är dock omtvistat vad som utgör en TKE, se t.ex. Lindholm (2003 s. 159) som lägger stor vikt vid det prosodiska, och Günthner (2020) som analyserar vissa led motsvarande det jag kallar fristående scener som egna TKE.

³⁸ Det semantiska värdet *scen* i konstruktionens första låda ingår inte i den semantiska ramen kommunikation. Det beror på att *scen* inte framkallas av ramen, men kan läggas till de flesta ramar.

Konstruktionsformaliseringen skulle även kunna inkludera kringliggande turer av andra talare under ett attribut för sekventialitet (Lindström 2025 s. 319). Den skulle då inte bara omfatta Moas anföring *Mars i Oxen man ba my fucking god* i (29), utan även Inas föregående värdering *oxen generellt e ju ingen teamplayer* asså på rad 13 och hennes affilierande respons *ja ja* på rad 19. En sådan formalisering synliggör väl den värderande sekvens som *ba*-konstruktionen med funktionspotentialen *värdering* är del av. Den fungerar däremot inte lika väl när det är funktionspotentialen *berättande* som används, eftersom konstruktionen då är inbäddad i en längre tur. Jag har därför valt att inte inkludera kringliggande turer i formaliseringarna i detta arbete.

I det följande redogörs för de tre lådorna längst ner i konstruktionen. Den första lådan till vänster i konstruktionen motsvarar det initialt fristående ledet, det vill säga scensättande uttryck som *skulle nån säga så ti mej* i exempel (28) och topikintroducerande uttryck som *Mars i Oxen* i exempel (29). Lådan har streckats eftersom detta led inte är obligatoriskt: en *ba*-konstruktion måste inte inledas av en fristående scen eller topik, men har möjligheten att göra det. Värdet TKE under PRAG är negativt eftersom ledet inte fungerar självständigt, utan kontextualiserande. Under systerattributet FUNK visas att ledet fungerar som referensram sett till Lindströms (2008) fasstrukturschema. Formmässigt specificeras under SYN att referensramen har sats- eller frasform, och under PROS att den är en egen intonationsfras. Värdet för SEM anger två möjliga semantiska värden för referensramen: den kan fungera scensättande, eller som topik. Topiken har indicerats med motsvarande värde i den semantiska ramen *kommunikation* för konstruktionen som helhet.

Mittenlådan har, liksom den första lådan, ett negativt värde till attributet TKE eftersom inte heller anföringsmarkerande uttryck som *ja hade ba* eller *man ba* fungerar som egna TKE:er i anföringskonstruktioner. Under FUNK anges att uttryck som dessa fungerar som anföringsramar i fasstrukturschemat i figur 1. Liksom den första lådan är även mittenlådan en egen intonationsfras, vilket synliggörs under PROS.

Eftersom anföringsramen består av flera led har den dock en mer komplex formalisering av SYN jämfört med den första lådan. Attributet SYN har försetts med värdet *element*, som inom trubbigare vinkelparenteser anger de led som ingår i den syntaktiska konstruktionen (jfr Andréasson & Lyngfelt ms. 2025). Ett subjekt skulle kunna ingå men är inte obligatoriskt, och har därför satts inom parentes. Det eventuella subjektet är samindicerat med ramelementet *talare*. Eftersom *ba* även kan kombineras med finita verb står även *fv* listat som element inom parentes. Det finita verbet ingår i anföringsramen när den kombineras med en deklarativsatskonstruktion. Det enda obligatoriska elementet för *ba*-konstruktionen är just *ba*, som till skillnad från subjektet och det finita verbet inte står inom parentes. Eftersom jag antar att *ba* framkallar den semantiska ramen *kommunikation* har *ba* indicerats *FEE* som står

för *frame evoking element* (Fillmore 1982 s. 117, Fillmore & Baker 2015 s. 326).³⁹

Till skillnad från både den första och den sista lådan, innehåller anföringsramen tre egna lådor: en för subjektet, en för det finita verbet och en för *ba*. Dessa visar ordningsföljden för de syntaktiska element som kan kombineras till en anföringsram. Sist i anföringsramen placeras alltid *ba*, varför denna låda har heldragen linje. Eftersom subjekt och/eller finit verb inte är obligatoriska led i *ba*-konstruktionen har de två första lådorna försetts med streckade linjer. För exempel som (25), där anföringsramen är en inverterad deklarativsats med ett adverbliellt fundament, antar jag att anföringsramen är en kombination av *ba*-konstruktionen och Andréasson & Lyngfelts (ms. 2025) deklarativsatskonstruktion. Det adverbliella fundamentet är i sådana fall inte referensramen, utan integrerade i anföringsramen.

Vidare kan de ingående leden i *ba*-konstruktionen även framkalla andra semantiska ramar. Tydligast är kanske detta för det initiala fristående ledet, motsvarande ramelementet topik eller scen. Liksom dislokationskonstruktioner, där ett fristående, initialt led föregår en sats eller motsvarande, framkallar även det fristående ledet i *ba*-konstruktionen en semantisk ram (jfr Lambrecht 2001 s. 1059, Strandberg 2021 s. 19). För exempel (29) ovan väcker exempelvis det fristående ledet *Mars i Oxen* en astrologisk ram samtidigt som det introducerar referenter med denna specifika astrologiska placering. De fristående scensättande leden i exempel (1) och (2), *skulle nån säga så ti mej* och *när ja kom hem*, framkallar däremot inte en lika ämnesmässigt tydlig ram. Som Günthner (2020 s. 188) och Auer (2024 s. 198) föreslår skulle de i stället kunna liknas vid den kognitiva lingvistikens begrepp *mental space* (t.ex. Fauconnier 1981, jfr *reporting space* hos Niemelä 2010, *pragmatic frame* hos Czulo et al. 2020 och *interactional frame* hos Ohara 2018 samt Fillmore & Baker 2015 s. 338).

Den tredje och sista lådan har, liksom hela konstruktionen, värdet + under attributet TKE. Det är just denna låda som uppstår yttrandets talhandling, medan de föregående två lådorna fungerar kontextualiserande. Av detta skäl har denna låda dessutom försetts med tjockare kantlinjer. Även funktionspotentialen *anföring* har fetmarkerats, precis som i konstruktionens överordnade PRAG-attribut. Det syntaktiska attributet hos lådan är ospecificerat, eftersom anföringarna kan ta flera olika former som inte ens behöver vara verbala. Liksom övriga lådor är även den tredje lådan en egen intonationsfras. Den ingår också i den semantiska ramen *kommunikation*, där den utgör *meddelandet* och har samindicerats med samma led i hela konstruktionens attribut SEM.

Uttryckt i SAG:s termer skulle *ba*-konstruktionens referensram kunna

³⁹ Tillsammans med subjektet skulle *ba* kunna sägas utgöra nexuskonstruktionen för en deklarativsatskonstruktion, som Andréasson & Lyngfelts i figur 3 i avsnitt 3.2. I denna artikel diskuteras inte detta vidare, eftersom fokus främst ligger på den samtalsgrammatiska konstruktionen och inte på den satsgrammatiska.

sågas motsvara en fri initial annexkonstruktion, och ärver därmed egenskaper från en mer överordnad konstruktion för fria initiala annex (se Strandberg 2021 s. 20). Även anföringsramen är att jämföra med ett fritt initialt annex (se avsnitt 2.4 ovan). Från ett samtalsgrammatiskt perspektiv är de fria initiala annexen tydliga exempel på *projektionskonstruktioner*: de projicerar starkt att något mer följer eftersom de själva inte är syntaktiskt självständiga i sitt sammanhang.

5.3. Initiala kontextualiseringar med *såhär*

I det här avsnittet gör jag två saker. I avsnitt 5.3.1 illustrerar jag hur *såhär*-konstruktionen används i interaktion i samband med en berättelse. I det efterföljande avsnittet 5.3.2 formaliseras *såhär*-konstruktionen i enlighet med de ICxG-principer som tillämpades för *ba*-konstruktionen i 5.2.2.

5.3.1. Interaktionslingvistisk analys av *såhär*-konstruktionen

Här presenterar jag en interaktionell analys av (2) ovan, som används i samband med klimax i en berättelse. Exemplet presenteras i sin kontext i (30) nedan och är del av ett större projekt i samtalen där Åsa berättar om sitt födelsedagsfirande. En del av berättandet handlar om hur hon påstår sig se ett samband mellan sin födelsedag och spelare i fotbollslaget Djurgården. Denna del av berättelsen inleds med Åsas tur *å de e nånting de här e så sjukt två födelsedagar nu som ja haft har jag alltid mött på djurgårdenspelare*. Innan utdraget i (30) har Åsa precis berättat om när hon fick syn på spelarna, och hur vännen Mats gått fram för att reta dem.

(30) Samtal G: Djurgårdenspelare (se Strandberg 2024b)

- 1 ÅSA: .tsk °h å sen typ sto rom PRÄta.
 2 å så så GICK ro bara.
 3 ja ba ↑MATS har HUNdra procent SAGT nånting
 4 som gjort dom Obekväma.
 5 så ja gick FRAM sen å ba °h (0.3) ↑föLÅT. ↑typ.
 6 ↑HE'S DRUNK.
 7 °hh (0.3) ↑↑å sen ba STOG ja å k
 8 ↑när ja kom HEM ja va såhär;
 9 (0.9)
 10 de HÄR e fan (.) ↑↑!AN!dra GÅNGen.
 11 (0.4)
 12 ↑å då har ja LÄRT mej att TIPS,
 13 (0.5)
 14 asså Östermalm,
 15 (0.3)
 16 STUreplan,
 17 LIV: m_m,
 18 ÅSA: (0.7)
 19 VILL ni möta PÅ (0.2) JURgårdenspelare.
 20 asså verklien INTE såhär FANS utan °h Alagsspelare
 21 JURgårn.
 22 LIV: a_a.

23 ÅSA: ↑↑då äre DÄR du ska HÄNGa.
 24 (0.3)
 25 LIV: m_m,
 26 ÅSA: <<all>för att<>
 27 (0.3)
 28 på MIN fölseda fö TVÅ år sen då varom OCKså på östermalm.
 29 (0.6)
 30 de de dom !KRY!llar liksom på STUreplan.
 31 LIV: dom ÄR där.
 32 ÅSA: A_a.

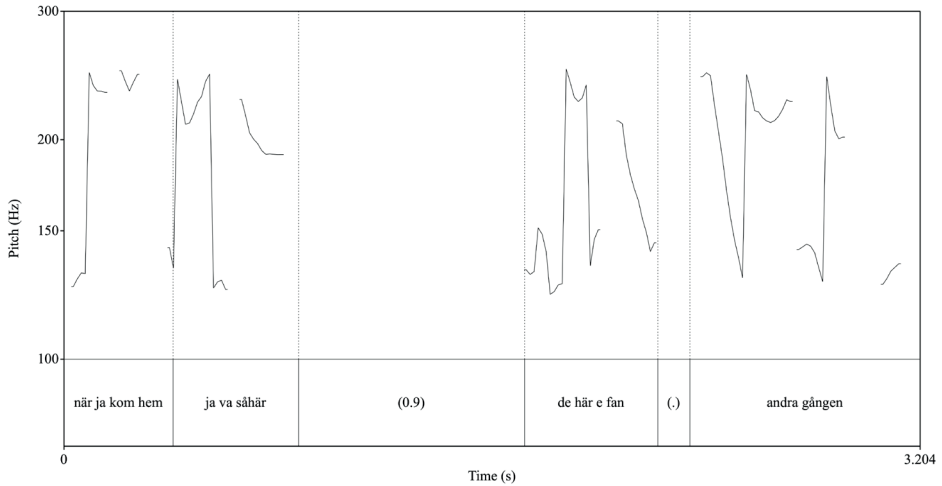
Åsa berättar på rad 1–6 hur hon märkte att fotbollsspelarna blev obekväma av Mats, och gick fram till dem för att be om ursäkt. Märk väl att hon här använder två *ba*-konstruktioner: *ja ba Mats har hundra procent sagt nånting som gjort dom obekväma* på rad 3–4 och *så ja gick fram sen å ba förlåt typ he's drunk* på rad 5–6. Hon fortsätter på rad 8–10 med att anföra reaktionen hon fick när hon kom hem samma kväll. Hon inleder med den fristående scenen *när ja kom hem* och fortsätter direkt med anföringsmarkören *ja va såhär*. Åsas tonhöjd faller delvis men inte helt i slutet av *såhär*, vilket kan ses som ett tecken på att hon inte är färdig med turen. Efter anföringsmarkören uppkommer en paus på 0,9 sekunder, som jag uppfattar som dramatiserande på samma sätt som Moas paus i (29) ovan.⁴⁰ Därefter följer anföringen *de här e fan andra gången*, med extra stark betoning på *andra*. Ordet inleds också på en mycket hög tonhöjd jämfört med exempelvis *när* och *de*, se figur 5 nedan skapad i programmet Praat. Denna typ av tonhöjdsförändringar är, precis som dramatiserande pauser, typiska för den emfatiska samtalsstilen, som Selting (1994 s. 404) visat är vanlig vid berättelsers klimax.

Efter anföringen börjar Åsa att summera lärdomen av kvällen: det *kryllar* (r. 30) av Djurgårdenspelare på Stureplan och det är dit man ska gå om man vill träffa några. Precis som efter värderingarna i exempel (28) och (29) är den prefererade responsen av Liv i detta sammanhang att visa medhåll om Åsas slutsats. Liv gör detta med *dom är där* på rad 31, vilket Åsa bekräftar på rad 32. Därefter är berättelsen slut, och Åsa fortsätter berätta om andra delar av födelsedagsfirandet. I nästa avsnitt föreslår jag en formalisering av *såhär*-konstruktionen.

5.3.2. Konstruktionsgrammatisk formalisering av *såhär*-konstruktionen

Som noterats i avsnitt 5.1 ser jag inga större skillnader mellan *ba*-konstruktionen och *såhär*-konstruktionen vad beträffar funktion, semantik och prosodi. Formaliseringen av *såhär*-konstruktionen har därmed en hel del

⁴⁰ Det är inte heller orimligt att Åsa under pausen anför en visuell reaktion, vilket en av talarna i samtal C gör vid ett par tillfällen, se exempel (9) ovan. Detta kan dock inte studeras vidare, eftersom samtal G saknar video.

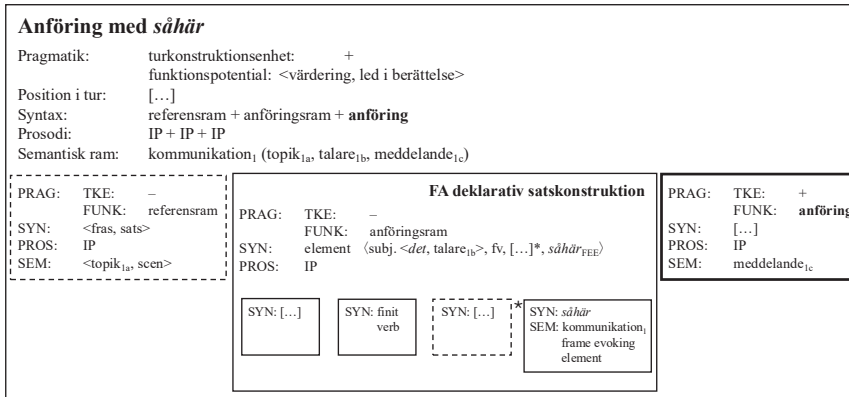

Figur 5. Tonhöjdskurva för *när ja kom hem ja va såhär de här e fan andra gången*.

gemensamt med *ba*-konstruktionen i figur 4 ovan. Även syntaktiskt kan *ba*- och *såhär*-konstruktionerna följa samma mönster med en fristående scen eller topik följt av en anföringsram med ledföljden subjekt, finit verb och sedan själva anföringsmarkören. Men det finns en skillnad i den syntaktiska konstruktionen av anföringsramen, som påpekades i föregående avsnitt: Anföringsramen i *ba*-konstruktionen kan bestå av enbart ett subjekt följt av *ba*, vilket inte verkar möjligt för *såhär*. Anföringsramen i *såhär*-konstruktionen är alltid en deklarativsatskonstruktion (se figur 3 ovan) och ärver syntaktiska egenskaper därifrån. Även *ba*-konstruktionens anföringsram kan kombineras med en deklarativsatskonstruktion på samma sätt, men till skillnad från *såhär*-konstruktionen är det inte en nödvändighet. Figur 6 illustrerar min formalisering av *såhär*-konstruktionen, där anföringsramen alltid är en deklarativsatskonstruktion.

Attribut och värden för konstruktionen som helhet är desamma för *ba*- och *såhär*-konstruktionen. Även den vänstra lådan längst ner i konstruktionen, motsvarande referensramen, har samma attribut och värden. Det gäller också den högra lådan, som symboliserar anföringen. Den mittersta lådan, som motsvarar anföringsramen, ser däremot annorlunda ut. Högst upp till höger i denna låda synliggörs att den är en FA deklarativ satskonstruktion och därmed ärver egenskaper därifrån. Ett par värden för attribut har dock specificerats för denna låda, eftersom den inte kan sägas ära dessa från konstruktionen FA deklarativ sats: Pragmatiskt är den inte en egen TKE, utan har den kontextualiserande funktionen av att vara just anföringsram. Prosodiskt utgör den en egen intonationsfras.

Som värde till attributet SYN anges tre obligatoriska element: ett subjekt, ett finit verb och *såhär*. För subjektet specificeras att det kan bära den seman-

Figur 6. Formalisering av anföringar med *såhär*.

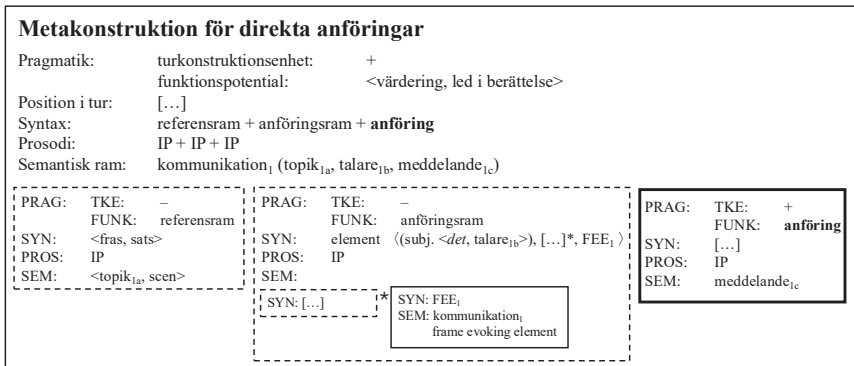
tiska rollen *talare* precis som subjektet för *ba*, eller utgöras av det opersonliga *det*. Liksom *ba* är även *såhär* etiketterat som *frame evoking element* (FEE). Utöver de tre obligatoriska elementen anges ett icke-obligatoriskt vars form är underspecificerad med [...]. Detta led motsvarar det fundament som kan förekomma i anföringsramar med *såhär*, till exempel adverbet *då* i exempel (23) och (24) ovan.

Anföringsramen innehåller även fyra mindre lådor som illustrerar ordningsföljden mellan de syntaktiska elementen. Lådorna med heldragna kantlinjer är obligatoriska och måste således fyllas eftersom anföringsramen är en FA deklarativ satskonstruktion. Det andra leDET måste exempelvis vara ett finit verb, och något led måste stå framför verbet. Vilket led är dock inte syntaktiskt specificerat, eftersom både subjektet och ett eventuellt adverbliellt fundament kan stå här. Om ett adverb som *då* står i fundamentet, placeras subjektet i stället i den streckade lådan efter det finita verbet. Asterisken efter denna låda visar att fler lådor av samma slag kan förekomma. Sist i ordningsföljden kommer lådan för *såhär*.⁴¹

5.4. Sammanfattande konstruktionsanalys

Avsnitt 5.2 och 5.3 har visat att direkta anföringar i materialet följer ett visst mönster. Den direkta anföringen kan föregås av en referensram som anger omständigheterna eller ämnet för anföringen. Referensramen kan optionellt följas av en anföringsram, minimalt bestående av en anföringsmarkör. Dessa ramar kan byggas ut syntaktiskt med subjekt och verb, och där verkar ledföljden SV vara den föredragna – även om ledföljden VS också förekommer. Anföringar enligt detta mönster används av materialets talare som led i

⁴¹ Tillsammans med det finita verbet kan *såhär* analyseras som FA-deklarativsatsens *huvud*, se attributet *head* i figur 3 i avsnitt 3.2 ovan.

Figur 7. Formalisering av metakonstruktionen för direkta anföringar.

berättelser och i värderande projekt. De direkta anföringsmönster som undersöks i detta arbete är alltså konventionaliserade former, som återkommande används för att skapa en anförande betydelse enligt den semantiska ramen *kommunikation*. Vidare används denna anförande betydelse för att uttrycka en av två funktionspotentialer: värderingar eller berättelseled, det senare inte sällan i samband med berättelsens klimax. Denna systematik mellan form, betydelse och funktion gör att direkta anföringar med *ba* och *såhär* kan ses som konstruktioner: konventionaliserade kombinationer av form, funktion och betydelse. Den gemensamma konstruktionen för dessa anföringar kan sammanfattas enligt figur 7, en *metakonstruktion* (Leino & Östman 2005 s. 206) som generaliserar över direkta anföringskonstruktioner med *ba* och *såhär*.

I metakonstruktionen i figur 7 ingår, liksom i *ba*-konstruktionen i figur 4 och *såhär*-konstruktionen i figur 6, tre delar: referensramen till vänster, anföringsramen i mitten och anföringen till höger. Av dessa är det endast anföringen som är obligatorisk: även om några sådana exempel inte har diskuterats i denna artikel, kan en direkt anföring bestå av enbart själva anföringen, utan några initialt kontextualiserande led (se 3.1). Sådana konstruktioner förekommer flitigt i de samtalspoddar jag undersökt, till exempel (31) nedan där talaren med *du* tilltalar en person som inte finns närvarande i samtalet (mer specifikt en hypotetisk partner), utan enbart i en konstruerad, hypotetisk samtalssituation. Här är det alltså kontexten som visar att talaren direkt anför någon annans röst. Förutom perspektivskifte utifrån den kringliggande kontexten kan även röstläge och språkval visa att talaren gör en direkt anföring (SAG IV 1999 s. 854, Nordberg 2014 s. 117). Ett sådant exempel ges i (32), där talaren bytt språk från svenska till engelska för att imitera *spelyoutubers*, det vill säga YouTube-aktiva influerare profilerade mot dataspel.

(31) du kante göra så mycke att ja låg me Anna Hanna Linda va (Samtal E)

- (32) eh if you pre- prefer this type of game instead this type of game it's because of your trauma (Samtal C)

Sett till attributen för konstruktionen som helhet ingår samma attribut och värden som för *ba*-konstruktionen i figur 4 och *såhär*-konstruktionen i figur 6. Även referensramen har samma attribut och värden som *ba*- och *såhär*-konstruktionen, liksom själva anföringen. Däremot skiljer sig anföringsramen från både *ba*- och *såhär*-konstruktionen. Värdena för attributet PRAG och PROS är visserligen desamma, men elementen för SYN och realiseringen av ledföljden i de mindre lådorna skiljer sig. Av de syntaktiska elementen i anföringsramen i metakonstruktionen är endast *frame evoking element* (FEE) obligatoriskt och realiseras sist av de ingående leden. FEE skulle exempelvis kunna utgöras av ett ensamt *ba* utan att talaren markeras. Om en talare markeras kan den utgöras av ett led som ramsemantiskt fungerar som *talare* och syntaktiskt fungerar som subjekt. Subjektet skulle även kunna utgöras av ett opersonligt *det*. Oavsett vilken form subjektet har placeras det före FEE. FEE skulle även kunna bestå av ett anföringsverb. I så fall kan givetvis anföringsverbet föregå talaren om anföringsramen inleds av exempelvis ett adverbial. Den inversion som uppstår i ett sådant fall uppstår då som en konsekvens av att konstruktionen FA deklarativ sats används. Det faktum att fler led än FEE och ett subjekt kan ingå synliggörs av [...] både under listan över de syntaktiska elementen och i lådan längst ner till höger i anföringsramen.

Här kan påpekas att en metakonstruktion för direkta anföringar även bör inkludera mediala och finala kontextualiserade anföringsmarkörer som i (11) och (12) ovan, upprepade nedan som (33) och (34). För finalt kontextualiserade anföringsmarkörer som *sa hon* i (34) skulle ytterligare en icke-obligatorisk del i metakonstruktionen i figur 7 kunna läggas till efter kontributionen. För en sådan anföringsmarkör kan det specificeras att ledföljden alltid verkar vara VS (SAG IV 1999 s. 845, Auer & Lindström 2016 s. 77). Ledföljden i anföringsramen behöver då kastas om, så att FEE föregår subjektet. Eftersom en medial konstruktion är parentetisk och kan uppträda så gott som var som helst i en konstruktion, ser jag det inte som nödvändigt att den inkorporeras i metakonstruktionen i figur 7.

- (33) Bea, sa hon, är snäll.

- (34) Bea är snäll, sa hon.

Jag menar att den preliminära analysen i figur 7 ovan har potential att redogöra inte bara för de direkta anföringar som undersökts i detta arbete, utan även för andra typer av direkt anföring i talspråk. Konstruktionen ifrågasätter alltså inte någon tidigare redogörelse för direkta anföringar, utan bör rimligen ses som en vidareutveckling från ett interaktionslingvistiskt och konstruktionsgrammatiskt perspektiv. Till skillnad från tidigare studier

fångar metakonstruktionen möjligheten till den ovanliga *adverbial-subjekt-verb*-ledföljd som tidigare endast uppmärksammats i begränsad utsträckning för *ba* och inte alls för *såhär*. Analysen i figur 7 behöver dock testas för och eventuellt justeras utifrån flera anföringsstrukturer i andra typer av material.

6. Summerande diskussion och framåtblick

Den här artikeln har lämnat ett bidrag till forskningen om ledföljdsmonster som förekommer vid vissa typer av direkt anföring, nämligen de som uppstår i exempel som (1) och (2), upprepade nedan som (35) och (36), där en initialt fristående scen följs av ett subjekt och ett finit verb på tredje plats. Jag har även inkluderat exempel med inledande fristående topik som *Mars i Oxen* i (4), upprepade som (37), och exempel där finit verb saknas, vilket även är fallet i (37). Därutöver har exempel med inledande fristående topiker och scener – men utan anföringsmarkörer – inkluderats, som i (5) ovan, upprepade som (38).

(35) Skulle nån säga så ti mej ja hade ba »vad menar du» (Samtal F)

(36) När ja kom hem ja va såhär »de här e fan andra gången» (Samtal G)

(37) Mars i Oxen man ba »my fucking god» (Samtal H)

(38) Sen en vecka senare så »Lindfors, grattis!» (Samtal K)

För att studera hur anföringsmönstren i (35)–(38) ovan fungerar i sin interaktionella kontext har jag närmat mig dem från ett interaktionslingvistiskt perspektiv. Med denna ingång har jag kunnat se att anföringarna används i värderande och berättande aktiviteter, och hur de formas prosodiskt i tal-i-interaktion. Med det sociala perspektiv som interaktionslingvistikens erbjuder har jag alltså kunnat konstatera att anföringarna har fler funktioner bortom själva anförandet: de nyttjas regelbundet i samband med just värderingar och berättelser.

För att systematisera detta har jag kompletterat det interaktionslingvistiska perspektivet med ett konstruktionsgrammatiskt. Genom begreppet *konstruktion* möjliggör konstruktionsgrammatiken för en generalisering av grammatiska former som återkommande uppträder med vissa betydelser och/eller funktioner. En sådan generalisering har jag presenterat med utgångspunkt i Lindströms (2008) schema för turkonstruktionsenheter (TKE). Genom att utgå från TKE-schemat kan min konstruktionsgrammatiska analys jämföras med liknande TKE:er i samtal som innehåller samma typ av faser. Jag återkommer till detta längre ner. Med konstruktionsformaliseringen kan analysen utifrån TKE-schemat specificeras ytterligare med avseende på grammatisk struktur, något som sällan görs inom interaktionslingvistikens. Konstruktionsgrammatiken har också tillåtit mig att visa syntaktiska likheter mellan de två anföringsmarkörerna *ba* och *såhär*, samt mellan fristående topiker och scener i olika strukturer.

Artikelns material har excerperats från tio samtalspoddar från Spotifys poddtopplista. I dessa samtal ingår 21 personer i varierande åldrar, vilket understryker att de konstruktioner som studerats knappast kan ses som idiolektala uttryck. Som i många andra studier av kvalitativ karaktär är dock det undersökta materialet förhållandevis litet. En undersökning baserat på ett större material hade kunnat ge mer kunskap om de undersökta anföringsmönstren. De anföringskonstruktioner som undersökts är förvisso hämtade från talspråket men borde inte vara helt frånvarande i talspråksnära skriftspråkskorpusar. En annan begränsning med materialet är att det är helt verbalspråkligt:⁴² det går alltså inte att avgöra hur konstruktionerna skapas från ett multimodalt perspektiv. Framtida forskning på samma anföringskonstruktionstyp i ett videomaterial skulle kunna söka svaren på den frågan.

De anföringskonstruktioner som undersökts kan ses som instanser av ett mer generellt mönster för anföringar. Jag har i avsnitt 5.4 formulerat en preliminär analys av en sådan överordnad konstruktion, en så kallad *metakonstruktion*. Denna konstruktion kan ses som ett utkast för direkta anföringskonstruktioner i allmänhet. Det är också min förhoppning att metakonstruktionen – liksom de två separata konstruktionerna för *ba* och *såhär* – kan ge upphov till fler konstruktionsgrammatiska beskrivningar av interaktionssyntaktiskt slag, det vill säga konstruktioner som inkluderar mer än bara satsformade enheter.

Den metakonstruktion för direkta anföringar som jag presenterat i avsnitt 5.4 ovan antar en linjär struktur bestående av tre olika delar, varav endast anföringen är den obligatoriska. Det beror på att direkta anföringar i sin mest minimala form inte föregås av initiala kontextualiseringar, och en metakonstruktion för direkta anföringar bör synliggöra det. Den direkta anföringen kan anta vilken form som helst, språklig eller icke-språklig, men framkallar alltid den semantiska ramen *kommunikation*. Genom denna ram tolkas själva anföringen som ett meddelande, med en avsändare som inte är talaren själv i ögonblickets här och nu.

En direkt anföring kan föregås av en anföringsram och/eller en referensram. Dessa har formaliserats enligt en linjär syntaktisk struktur, där de är sidoordnade den direkta anföringen. Om båda ramarna förekommer samtidigt föregår alltid referensramen anföringsramen i enlighet med Strandbergs (2024b) beskrivning av de olika faserna i en TKE. Till skillnad från den direkta anföringen, som kan utgöra en minimal TKE – det vill säga en fullbordad handling i interaktion – kan varken referensramen eller anföringsramen göra detta. De fungerar i stället som *projektionskonstruktioner* (Günthner 2008), det vill säga konstruktioner som inte på egen hand kan utgöra en TKE utan projicerar att en sådan är i vardande.

Ett utmärkande drag för anföringskonstruktionerna i figurerna 4, 6 och 7 ovan är att själva anföringen är pragmatiskt fokuserad. Modellen synliggör detta genom att koppla anföringen till den handlingsbärande delen av en TKE:

⁴² Två av samtalen har dock video, men inte övriga.

kontributionen. Att det är just anföringen som är fokuserad syns även i tidigare forskning: Eriksson (1997) och Öqvist (2000 ms.) ser *ba* respektive *sär* som fokuserande markörer. Dessa följs av det som inom informationsstrukturen refereras till som *rema*. Den första delen av anföringskonstruktionerna kan på så vis ses som bakgrund, medan själva anföringen träder i förgrunden.

Samma mönster observeras även av Strandberg (2024a), som noterar att anföringar är vanligt förekommande i V3-strukturer som inleds av en konditional eller temporal bisats som fritt initialt annex, och alltså utgör fristående scener. En del av de V3-strukturer i Strandbergs material som inte är anföringar har ändå denna förgrundande funktion i sin interaktionella kontext. Strandberg (2024a s. 17) refererar till dessa som *yttranden med emfas* och beskriver det som att talaren i dessa »tydligt framhäver kontributionen som sann och därmed även visar sin inställning till den». Strandberg (2025) kopplar denna funktion till hävdade *att*-bisatser med inbäddad V2-ledföljd (Andersson 1975 s. 24, Bylin & Melander 2023 s. 259), som följer ett liknande mönster: bisatsen framhävs medan matrissatsen blir mer parentetisk (Hooper & Thompson 1973 s. 475, se även avsnitt 3.1 ovan). De direkta anföringarna i föreliggande arbete skulle kunna delas upp i en bakgrundande och en förgrundande del på samma sätt som Strandbergs hävdande V3-exempel. Figur 8 illustrerar detta, med exempel (4) och (1), upprepade som A och B, tillsammans med exempel C från Strandberg 2024a (s. 19) och D från Strandberg 2025.

Uppdelningen i bakgrund och förgrund kan i grova drag ses som en motsvarighet till de informationsstrukturella termerna *tema* och *rema*. I figur 8 används dock *bakgrund* och *förgrund* som en mer framhävande version av tema–rema-principen på diskursnivå efter Langacker (2008 s. 57 f.). De flesta satser, till exempel de satsformade bakgrunderna och förgrunderna i figur 8, kan delas upp i en tematisk och en rematisk del. Jag använder begreppspar *bakgrund–förgrund* för en liknande uppdelning på överordnad nivå (jfr Auer 2024 s. 114), nämligen för att beskriva skillnaden mellan den initiala kontextualiseringen, där de fristående leden står, och kontributionen, som utgörs av anföringen eller den framhävda deklarativa satsen i Strandbergs (2024a) V3-konstruktioner med emfas. Enligt denna analys är fristående led bakgrundande, medan det led de föregår är förgrundat i sin interaktionella kontext. Sett till konstruktionsformaliseringarna i figur 4, 6 och 7 skulle de led som inte markerats som TKE:er vara bakgrundade, medan den TKE-markerade anföringen är förgrundad.

Denna princip kan alltså skapa V3-ledföljder, men på lite olika sätt: För anföringskonstruktionerna hamnar V3-ledföljden i den initiala kontextualiseringen som i exempel B i figur 8. För Strandbergs (2024a) emfatiska V3-ledföljder, där ett satsformat omständighetsadverbial står framför en deklarativ huvudsats, skapas i stället V3-ledföljden mellan den initiala kontextualiseringen och kontributionen. Det som förenar de båda konstruktionstyperna verkar alltså egentligen inte vara V3-ledföljden i sig, utan det förgrundande konstruktionsmönster som de båda ingår i.

Det interaktionssyntaktiska perspektiv som jag utgått från i denna arti-

Exempel	Initial kontextualisering Bakgrund	Kontribution Förgrund
A	Mars i Oxen man ba	my fucking god
B	skulle nån säga så ti mej ja hade ba	va menar du
C	när ja försökte liksom leta	ja hitta inget annat invest- mentbolag som e så extremt nischade på de här typen av liksom investments
D	när man har lite fjärilar i magen	man e fucking odödlig

Figur 8. Fristående led som bakgrundande del.

kel kan således synliggöra syntaktiska mönster som överskrider traditionella satsgränser (jfr Hopper & Thompson 2008 s. 116) och i stället närma sig vad som kan beskrivas som *diskurssyntax* (jfr Cinque 1997 s. 98, Villa García 2023 s. 268). Som jag hoppas ha visat i denna artikel har ett sådant perspektiv stor potential att fånga syntaktiska mönster som överskrider den traditionella grammatikens intressen, men också förefaller vara för syntaktiskt orienterade för samtalsanalysen. Ett exempel på sådana syntaktiska mönster är just de initialt kontextualiserade direkta anföringar som undersökts i denna artikel. Några av dessa ledföljder kan även ge oss insikter i svenskans möjligheter till vissa typer av V3-ledföljd. Den V3-ledföljd som uppstår vid vissa typer av direkt anföring verkar förbises i svenskans grammatiska beskrivning, där V3 i princip uteslutande tillskrivs förorts- och andraspråksindexerad svenska. Denna artikel presenterar alltså ny empiri som visar att svenska som varken är förorts- eller andraspråksindexerad har bättre möjligheter till V3 än man tidigare har trott.

Litteratur

- Andersson, Lars-Gunnar, 1975: *Form and functions of subordinate clauses*. (Göteborg monographs in linguistics 1.) Göteborg.
- Andréasson, Maia, 2007: *Satsadverbial, ledföljd och informationsdynamik i svenskan*. Göteborg.
- Andréasson, Maia & Benjmain Lyngfelt, 2025 ms.: Clausal constructions in Swedish. A constructionist model of clausal syntax.
- Anward, Jan & Bengt Nordberg, 2005: Inledning. I: J. Anward & B. Nordberg (red.), *Samtal och grammatik. Studier i svenskt samtalspråk*. Lund. S. 5–10.
- Auer, Peter, 2005: Projection in interaction and projection in grammar. I: *Text* 25: 1, s. 7–36.

- 2006: *Construction Grammar meets Conversation: Einige Überlegungen am Beispiel von „so“-Konstruktionen*. I: S. Günthner & W. Imo (utg.), *Konstruktionen in der Interaktion*. Berlin. S. 291–314.
- 2024: *Online-Syntax. Eine Einführung in die Analyse gesprochener Sprache*. Berlin.
- Auer, Peter & Stefan Pfänder, 2011: *Constructions: Emergent or emerging?* I: P. Auer & S. Pfänder (red.), *Constructions: Emerging and Emergent* Berlin–Boston. S. 1–21.
- Auer, Peter & Jan Lindström, 2016: *Left/right asymmetries and the grammar of pre- vs- post-positioning in German and Swedish talk-in-interaction*. I: *Language Sciences* 56, s. 68–92.
- Borin, Lars, Markus Forsberg, Martin Hammarstedt, Louise Holmer & Arild Mattsson, 2025: *Korp: Språkbanken's word research platform*. I: D. Dannélls, K. Blenselius & L. Borin (red.), *Sixty years of Swedish computational lexicography*. Berlin–Boston. S. 175–193.
- Brandtler, Johan, 2021: *Huvud- och bisaker om huvud- och bisatser*. I: J. Brandtler & M. Kalm (red.), *Nyanser av grammatik. Gränser, mångfald, fördjupning*. Lund. S. 119–134.
- Brône, Geert & Elisabeth Zima, 2014: *Towards a dialogic construction grammar: Ad hoc routines and resonance activation*. I: *Cognitive Linguistics* 25: 3, s. 457–495.
- Bylin, Maria & Björn Melander (red.), 2023: *Språkrådet rekommenderar. Perspektiv, metoder och avvägningar i språkriktighetsfrågor*. Stockholm.
- Chafe, Wallace L., 1976: *Givenness, contrastiveness, definiteness, subjects and topics*. I: C. N. Li (red.), *Subject and Topic*. New York. S. 25–55.
- Cinque, Guglielmo, 1997: *'Topic' Constructions in Some European Languages and 'Connectedness'*. I: E. Anagnostopoulou, H. van Riemsdijk & F. Zwarts (red.), *Materials on Left Dislocation*. Amsterdam–Philadelphia. S. 93–118.
- Clift, Rebecca, 2006: *Indexing stance: Reported speech as an interactional evidential*. I: *Journal of Sociolinguistics* 10: 5, s. 569–595.
- Collberg, Philippe & Katarina Lundin, 2022: *Scene-setting i tränares instruktioner och återkoppling*. I: P. Sundqvist, C. Waldmann, B. Straszer & B. Ljung Egeland (red.), *Språk i skola, på fritid och i arbetsliv. Aktuella arenor för svensk forskning inom tillämpad språkvetenskap*. (ASLA:s skriftserie 29.) S. 167–186.
- Couper-Kuhlen, Elizabeth, 2007: *Assessing and accounting*. I: E. Holt & R. Clift (red.), *Reporting Talk. Reported Speech in Interaction*. Cambridge. S. 81–119.
- Couper-Kuhlen, Elizabeth & Dagmar Barth-Weingarten, 2011: *A system for transcribing talk-in-interaction: GAT 2*. I: *Gesprächsforschung* 12, s. 1–51.
- Couper-Kuhlen, Elizabeth & Margret Selting, 2018: *Interactional linguistics. Studying language in social interaction*. Cambridge.
- Couper-Kuhlen, Elizabeth, Barbara A. Fox, Chase Wesley Raymond, Marja-Leena Sorjonen & Sandra A. Thompson, 2024: *Analyzing Grammar in Social Interaction*. I: J. D. Robinson, R. Clift, K. H. Kendrick & C. W. Raymond (red.), *The Cambridge Handbook of Methods in Conversation Analysis*. Cambridge. S. 641–671.
- Czulo, Oliver, Alexander Ziem & Tiago Timponi Torrent, 2020: *Beyond lexical semantics: notes on pragmatic frames*. I: *Proceedings of the International FrameNet Workshop 2020: Towards a Global, Multilingual FrameNet*. Marseille. S. 1–7.

- Dannélls, Dana, Niklas Zechner & Shafqat Mumtaz Virk, 2025: Swedish Frame-Net: a lexical semantic resource for Swedish. I: D. Dannélls, K. Blenselius & L. Borin (red.), *Sixty years of Swedish computational lexicography*. Berlin–Boston. S. 113–130.
- Deppermann, Arnulf, 2006: Construction Grammar – Eine Grammatik für die Interaktion? I: A. Deppermann, R. Fiehler & T. Spranz-Fogasy (red.), *Grammatik und Interaktion*. Radolfzell. S. 43–65.
- 2007: *Grammatik und Semantik aus gesprächsanalytischer Sicht*. Berlin–New York.
- Diessel, Holger, 2019: *The Grammar Network. How Linguistic Structure is Shaped by Language Use*. Cambridge.
- Dryselius, Victoria & Katarina Lundin, 1999: Med ungdomligt språk i bagaget: kontinuiteten i språket avspeglad i tre kvinnors samtalsstil. I: *Språk och stil* NF 9, s. 155–176.
- Ericsson, Stina, Inga-Lill Grahm & Susanna Karlsson, 2023: Praktiskt analysarbete. I: S. Ericsson, I.-L. Grahm & S. Karlsson (red.), *Att analysera interaktion*. Lund. S. 111–130.
- Eriksson, Mats, 1992: *Ett fall av grammatikalisering i modern svenska: ba i ungdomars talspråk*. (FUMS Rapport nr 166.) Uppsala.
- 1993: Användningen av partikeln *ba* i ungdomars berättelser – ett fall av pågående grammatikalisering. I: L. Wollin (utg.), *Studier i svensk språkhistoria 3. Förhandlingar vid Tredje sammankomsten för svenska språkets historia. Uppsala 15–17 oktober 1992*. S. 85–98.
- 1995: A case of grammaticalization in modern Swedish: the use of *ba* in adolescent speech. I: *Language Sciences* 17, s. 19–48.
- 1997: *Ungdomars berättande. En studie i struktur och interaktion*. Uppsala.
- Fauconnier, Gilles, 1981: Pragmatic functions and mental spaces. I: *Cognition* 10, s. 85–88.
- Fiedler, Sophia, 2024: *The Grammar-in-use of Direct Reported Thought in French and German. An Interactional and Multimodal Analysis*. Göttingen.
- Fillmore, Charles J., 1982: Frame Semantics. I: *Linguistics in the Morning Calm. Selected Papers from SICOL-1981*, s. 111–137. Seoul.
- Fillmore, Charles J. & Collin Baker, 2015: A frames approach to Semantic Analysis. I: B. Heine & H. Narrog (red.), *The Oxford Handbook of Linguistic Analysis* (2. uppl.). Oxford. S. 791–816.
- Fischer, Kerstin, 2015: Conversation, Construction Grammar, and cognition. I: *Language and Cognition* 7: 4, s. 563–588.
- Forsskåhl, Mona, 2009: *Konstruktioner i interaktion. de e som resurs i samtal*. Helsingfors.
- Fox, Barbara A., Sandra A. Thompson, Cecilia E. Ford & Elizabeth Couper-Kuhlen, 2013: Conversation Analysis and Linguistics. I: J. Sidnell & T. Stivers (red.), *The Handbook of Conversation Analysis*. West Sussex. S. 726–740.
- Fried, Mirjam & Jan-Ola Östman, 2005: Construction Grammar and spoken language: The case of pragmatic particles. I: *Journal of Pragmatics* 37: 11, s. 1752–1778.
- Fried, Mirjam & Kiki Nikiforidou, 2025: Construction Grammar. Introduction. I: M. Fried & K. Nikiforidou (red.), *The Cambridge Handbook of Construction Grammar*. Cambridge. S. 1–20.

- Golato, Andrea, 2000: An innovative German quotative for reporting on embodied actions: *Und ich so/und er so* 'and I'm like/and he's like'. I: *Journal of Pragmatics* 32, s. 29–54.
- Goldberg, Adele, 2006: *Constructions at work: the nature of generalization in language*. New York.
- Greco, Ciro & Liliane Haegeman, 2020: Frame setters and microvariation of subject-initial Verb Second. I: R. Woods & S. Wolfe (red.), *Rethinking Verb Second*. Oxford. S. 61–89.
- Günthner, Susanne, 1997: The contextualization of affect in reported dialogues. I: S. Niemeier & R. Dirven (red.), *Language of Emotions: Conceptualization, expression, and theoretical foundation*. Amsterdam–Philadelphia. S. 247–275.
- 2008: Projektorkonstruktionen im Gespräch: Pseudoclefts, die Sache ist-Konstruktionen und Extrapositionen mit es. I: *Gesprächsforschung* 9, s. 86–114.
- 2009: Konstruktionen in der kommunikativen Praxis. Zur Notwendigkeit einer interaktionalen Anreicherung konstruktionsgrammatischer Ansätze. I: *Zeitschrift für germanistische Linguistik* 37: 3, s. 402–426.
- 2020: Practices of clause-combining. From complex *wenn*-constructions to insubordinate ('stand-alone') conditionals in everyday spoken German. I: Y. Maschler, S. Pekarek Doehler, J. Lindström & L. Keevallik (red.), *Emergent Syntax for Conversation*. Amsterdam–Philadelphia. S. 185–220.
- Günthner, Susanne & Wolfgang Imo (red.), 2006: *Konstruktionen in der Interaktion*. Berlin–Boston.
- Haegeman, Liliane & Ciro Greco, 2018: West Flemish V3 and the interaction of syntax and discourse. I: *The Journal of Comparative Germanic Linguistics* 21, s. 1–56.
- Halliday, M.A.K. & Christian Matthiessen, 2014: *Halliday's Introduction to Functional Grammar*. (4. uppl.) New York.
- Hasund, Ingrid Kristine, Toril Opsahl & Jan Svennevig, 2012: By three means. The pragmatic functions of three Norwegian quotatives. I: I. Buchstaller & I. van Alphen (red.), *Quotatives. Cross-linguistic and cross-disciplinary perspectives*. Amsterdam–Philadelphia. S. 37–68.
- Henricson, Sofie, 2009: Kopulaverbet *vara* som citatmarkör i svenskt ungdomsspråk. I: L. Collin & S. Haapamäki (red.), *Svenskan i Finland 11*. (Skrifter från svenska institutionen vid Åbo Akademi.). Åbo. S. 66–76.
- 2010: Är *att* en citatmarkör? I: C. Falk, A. Nord & R. Palm (red.), *Svenskans beskrivning 30. Förhandlingar vid Trettionde sammankomsten för svenskans beskrivning, Stockholm den 10 och 11 oktober 2008*. Stockholm. S. 112–122.
- Hoffmann, Thomas & Graeme Trousdale (red.), 2013: *The Oxford Handbook of Construction Grammar*. Oxford.
- Holt, Elizabeth, 1996: Reporting on Talk: The Use of Direct Reported Speech in Conversation. *Research on Language and Social Interaction* 29: 3, s. 219–245.
- 2000: Reporting and Reacting: Concurrent Responses to Reported Speech. I: *Research on Language and Social Interaction* 33: 4, s. 425–454.
- Holt, Elizabeth & Rebecca Clift, 2007: Introduction. I: E. Holt & E. Clift (red.), *Reporting Talk. Reported Speech in Interaction*. Cambridge. S. 1–15.

- Hooper, Joan B. & Sandra A. Thompson, 1973: On the Applicability of Root Transformations. I: *Linguistic Inquiry* 4: 4, s. 465–497.
- Hopper, Paul J. & Sandra A. Thompson, 2008: Projectability and clause combining in interaction. I: R. Laury (red.), *Crosslinguistic Studies of Clause Combining. The multifunctionality of conjunctions*. Amsterdam–Philadelphia. S. 99–123.
- Huhtamäki, Martina & Viktoria Strandberg, u.a.: Doing podcasting. Podcast Conversations as Data in Interactional Linguistics.
- Imo, Wolfgang, 2007: Construction Grammar *und Gesprochene-Sprache-Forschung. Konstruktionen mit zehn matrixsatsfäigen Verben im gesprochenen Deutsch*. Tübingen.
- 2015: Interactional Construction Grammar. *Linguistic Vanguard* 1: 1, s. 69–77.
- Jefferson, Gail, 2004: Glossary of transcript symbols with an introduction. I: G. H. Lerner (red.) *Conversation Analysis. Studies from the first generation*. Amsterdam–Philadelphia. S. 13–31.
- Josephson, Olle, 1992: Folkrorelser och berättarstil. I: S. Hellberg, U.-B. Kotsinas, P. Ledin & I. Lindell (utg.), *Svenskans beskrivning 19. Förhandlingar vid Nittonde sammankomsten för svenskans beskrivning*. Lund. S. 152–163.
- Jönsson, Linda, 2005: Tal i tal. Grammatiska konstruktioner av anföring i tonår flickors samtal. I: J. Anwand & B. Nordberg (red.), *Samtal och grammatik. Studier i svenskt samtalspråk*. Lund. S. 89–108.
- Kotsinas, Ulla-Britt, 1994: *Ungdomsspråk*. Uppsala.
- Kroeger, Paul R., 2019: *Analyzing meaning. An introduction to semantics and pragmatics*. Berlin.
- Kwiatkowski, Marion, 2024: *Finding your place among different languages and cultures. Linguistic expressions of social identity by transcultural youth in rural Finland*. (Nordica Helsingiensia 63.) Helsingfors.
- Lambrecht, Knud, 1994: *Information structure and sentence form. Topic, focus, and the mental representation of discourse referents*. Cambridge.
- 2001: Dislocation. I: M. Haspelmath, E. König, W. Oesterreicher & W. Raimbale (red.), *Language Typology and Language Universals*. Berlin–New York. S. 1050–1078.
- Langacker, Ronald W., 2008: *Cognitive Grammar. A Basic Introduction*. Oxford.
- Leino, Jaakko & Jan-Ola Östman, 2005: Constructions and variability. I: M. Fried & H. C. Boas (red.), *Grammatical Constructions. Back to the roots*. Amsterdam–Philadelphia. S. 191–213.
- Lerner, Gene H., 1991: On the Syntax of Sentences-in-Progress. I: *Language in Society* 20: 3, s. 441–458.
- Levälahti, Minna, Sofie Henricson, Martina Huhtamäki & Jan Lindström, 2023: Exploring language norms in podcasts distributed by a public service broadcaster in the Finland-Swedish mediascape. I: R. De Ridder (red.), *»One size fits all»? Linguistic standards in the media of pluricentric language areas*. Graz–Berlin. S. 121–144.
- Lindholm, Camilla 2003. *Frågor i praktiken. Flerledade frågeturer i läkare-patientsamtal*. Helsingfors.
- Lindholm, Camilla & Jan Lindström, 2003: »Får jag fråga?» Frågeramar i institutionell interaktion. *Språk och stil* NF 13, s. 35–64.

- 2004: Dislokationer och fristående topiker. Två annexkonstruktioner i talad svenska. I: B. Melander, U. Melander Marttala, C. Nyström, M. Thelander & C. Östman (red.), *Svenskans beskrivning 26*. Uppsala. S. 196–207.
- Lindström, Jan, 2008: *Tur och ordning. Introduktion till svensk samtalsgrammatik*. Stockholm.
- 2014a: Interaktionell lingvistik: procedurer, teman och analyser. I: *Folkmålsstudier* 52, s. 31–55.
- 2014b: On the place of turn and sequence in grammar. Verb-first clausal constructions in Swedish talk-in-interaction. *Pragmatics* 24: 3, s. 507–532.
- 2025: Constructions in Spoken Interaction. I: M. Fried & K. Nikiforidou (red.) *The Cambridge Handbook of Construction Grammar*. Cambridge. S. 309–333.
- Linell, Per, 2005: En dialogisk grammatik? I: J. Anward & B. Nordberg (red.), *Samtal och grammatik. Studier i svenskt samtalsspråk*. Lund. S. 231–329.
- Lundin Åkesson, Katarina, 2005: The multifunctional 'ba': a finiteness marker in the guise of an adverbial. I: *Working papers in Scandinavian Syntax* 76, s. 73–92.
- Lyngfelt, Benjamin & Camilla Wide, 2014: Introduction: Constructionist Approaches to Swedish. I: *Constructions* 2014: 1.
- Mandelbaum, Jenny, 2013: Storytelling in Conversation. I: J. Sidnell & T. Stivers (red.) *The Handbook of Conversation Analysis*. West Sussex. S. 492–507.
- Matsumoto, Yoshiko, 2025: Frame semantics. I: M. Fried & K. Nikiforidou (red.), *The Cambridge Handbook of Construction Grammar*. Cambridge. S. 23–43.
- Molnár, Valéria, Verner Egerland & Susanne Winkler, 2019: Exploring the Architecture of Topic at the Interface of Grammar and Discourse. I: V. Molnár, V. Egerland & S. Winkler (red.), *Architecture of Topic*. Boston–Berlin. S. 1–43.
- Mondada, Lorenza, 2018: Transcription in Linguistics. I: Litosseliti, Lia (red.), *Research Methods in Linguistics* (2. uppl.). London. S. 85–114.
- Niemelä, Maarit, 2010: The reporting space in conversational storytelling: Orchestrating all semiotic channels for taking a stance. *Journal of Pragmatics* 42, s. 3258–3270.
- Nordberg, Bengt, 1984: Om ungdomars samtalsstil. Några preliminära iakttagelser. *Nysvenska studier. Tidskrift för svensk stil- och språkforskning* 64, s. 5–27.
- 1992: Onomatopoetiska uttryck och ungdomars samtalsstil. I: S. Strömquist, (red.) *Tal och samtal*. Lund. S. 150–176.
- 2014: Att annonsera anföringar. I: K. Helgesson, H. Landqvist, B. Lyngfelt, J. Nilsson & C. Norrby (red.), *Fint språk/Good Language. Festskrift till Lars-Gunnar Andersson*. (Meijerbergs arkiv för svensk ordforskning 41.) Göteborg. S. 117–128.
- Norén, Kerstin & Per Linell, 2007: Meaning potentials and the interaction between lexis and contexts: an empirical substantiation. I: *Pragmatics* 17: 3, s. 387–416.
- Norrby, Catrin, 1998: *Vardagligt berättande. Form, funktion och förekomst*. (Nordistica Gothoburgensia 21.) Göteborg.
- Ohara, Kyoko, 2018: Relations between frames and constructions. A proposal from the Japanese FrameNet construction. I: B. Lyngfelt, L. Borin, K. Ohara & T. T. Torrent (red.), *Constructicography. Construction development across languages*. Amsterdam–Philadelphia. S. 141–163.

- Ono, Tsuyoshi & Sandra A. Thompson, 1995: What can conversation tell us about syntax? I: P. W. Davis (red.), *Alternative Linguistics. Descriptive and theoretical modes*. Amsterdam–Philadelphia. S. 213–271.
- Petersson, David, 2008: Förhållandet mellan anförings-sats och anförd sats vid direkt anföring. I: G. Josefsson (red.), *Syntax i gränssnittet. Tre uppsatser i gränssnittet mellan lexikon, syntax och semantik*. (Nordlund 29.) Lund. S. 57–110.
- 2014: *The Highest Force Hypothesis. Subordination in Swedish*. Lund.
- Pomerantz, Anita, 1984: Agreeing and disagreeing with assessments: some features of preferred/dispreferred turn shapes. I: J. M. Atkinson & J. Heritage (red.), *Structures of Social Action*. Cambridge. S. 57–101.
- Rathje, Marianne, 2010: *Generationsprog*. Köpenhamn.
- Rönnqvist, Sara, 2025: *Turer, strukturer och gester. Positionerande praktiker i samtal om bildkonst*. (Nordica Helsingiensia 66.) Helsingfors.
- Rönnqvist, Sara & Jan Lindström, 2021: Turn Continuations and Gesture: »And Then»-Prefacing in Multi-Party Conversations. I: *Frontiers in Communication* 6. [DOI: <https://doi.org/10.3389/fcomm.2021.670173>.]
- Sacks, Harvey, Emanuel A. Schegloff & Gail Jefferson, 1974: A Simplest Systematics for the Organization of Turn-Taking for Conversation. I: *Language* 50:4, s. 696–735.
- Sangfelt, Adrian & Karin Senter, u.u.: Verb third and the C-domain – within and outside Contemporary urban vernacular Swedish. Utkommer i: *The Journal of Comparative Germanic Linguistics*.
- Selting, Margret, 1994: Emphatic speech style – with special focus on the prosodic signalling of heightened emotive involvement in conversation. *Journal of Pragmatics* 22, s. 375–408.
- Selting, Margret & Dagmar Barth-Weingarten, 2024: *New Perspectives in Interactional Linguistic Research*. Amsterdam–Philadelphia.
- Senter, Karin, 2022: *Att göra förort. Om språkliga resurser hos gymnasieungdomar med mångspråkig förortsbakgrund*. Uppsala.
- Sommerlund, Kristina, 2021: Om danske unges brug af utraditionelle citatmarkører. I: Y. Goldshtein, I. Schoonderbeek Hansen & T. Thode Hougaard (red.), *18. Møde om Udforskningen af Dansk Sprog*. Aarhus. S. 463–478.
- Spronck, Stef & Tatiana Nikitina, 2019: Reported speech forms a dedicated syntactic domain. *Linguistic Typology* 23: 1, s. 119–159.
- Steensig, Jakob, Maria Jørgensen, Jan Lindström, Nicholas Mikkelsen, Karita Suomalainen & Søren Sandager Sørensen, 2025: Grammar in action. Social interaction as a basis for a comprehensive grammar? I: J. Steensig, M. Jørgensen, J. Lindström, N. Mikkelsen, K. Suomalainen & S. Sandager Sørensen (red.), *Grammar in Action. Building comprehensive grammars of talk-in-interaction*. Amsterdam–Philadelphia. S. 1–25.
- Strandberg, Viktoria, 2019: *Initiala annex i en teckenbaserad konstruktionsgrammatik*. (Forskningsrapporter från Institutionen för svenska språket.) Göteborg.
- 2021: Left-dislocation constructions in contemporary Swedish: A Sign-based Construction Grammar Account. *Constructions* 2021: 1.
- 2024a: Varför V3 nu? Temporal och konditionala bisatser som fria initiala annex. I: *Språk och interaktion* 6: 1.

- 2024b: Helt ärligt: Vad gör man med fria initiala annex? En interaktionslingvistisk studie. *Språk och stil* NF 34, s. 140–176.
- 2024c: Kronologi, samtalsstruktur och ompositionering. Tillägg till kommunikativa projekt med turinitialt *sen* i tal-i-interaktion. *Journal of German and Scandinavian Studies* 4, s. 14–34.
- 2025: »När man har lite fjärilar i magen man e fucking odödlig» Att framhäva något som sant med ledföljden V3. I: C. Waldmann, S. Ask, J. Lindh, M. Sandberg, A. Skoglund & A. Westum (red.), *Svenskans beskrivning 39: Förhandlingar vid trettionionde sammankomsten för svenskans beskrivning*. Växjö 4–6 oktober 2023. Växjö.
- Svensson, Gudrun, 2009: *Diskurspartiklar hos ungdomar i mångspråkiga miljöer i Malmö*. Lund.
- Teleman, Ulf, Staffan Hellberg & Erik Andersson, 1999: *Svenska Akademiens grammatik (SAG)*. Stockholm.
- Villa-García, Julio, 2023: Hanging Topic Left Dislocation as extrasentential constituents: toward a paratactic account. Evidence from English and Spanish. I: *The Linguistic Review* 40: 2, s. 265–310.
- Wide, Camilla, 2008: Konstruktionsgrammatik ur ett interaktionellt perspektiv. I: L. Collin, S. Haapamäki, M. Sundman & L. Wollin (red.), *Under språkets hud. Festskrift till Erik Andersson på 60-årsdagen*. Åbo. S. 268–279.
- 2009: Interactional Construction Grammar: Contextual features of determination in dialectal Swedish. I: A. Bergs & G. Diewald (red.), *Context and Constructions (Constructional Approaches to Language 9)*. Amsterdam. S. 111–142.
- 2014: Constructions as resources in interaction: Syntactically unintegrated att 'that'-clauses in spoken Swedish. I: R. Boogart, T. Coleman & G. Rutten (red.): *Extending the Scope of Construction Grammar (Cognitive Linguistics Research 34)*. Berlin. S. 353–380.
- Wijk-Andersson, Elsie, 1991: *Bara i fokus. En semantisk-syntaktisk studie av bara och dess ekvivalenter i nysvenskt skriftspråk*. (Skrifter utgivna av Institutionen för nordiska språk vid Uppsala universitet 27.) Uppsala.
- 1997: Begreppet grammatikalisering belyst med svenska exempel. I: *Språk och stil* NF 7, s. 19–36.
- Wirdenäs, Karolina, 2002: *Ungdomars argumentation. Om argumentationstekniker i grupsamtal*. (Acta Universitatis Gothenburgensis 26.) Göteborg.
- Öqvist, Jenny, 2000 ms.: Jamen förr i tiden så va re ju mera sär »å vicken vacker hatt du har». Om partikeln särs funktioner i samtal. Bidrag till projektet Samtalsspråkets grammatik, Linköping maj 2000. [Manuskript.]
- Östman, Jan-Ola, 2025: Construction Discourse. I: M. Fried & K. Nikiforidou (red.), *The Cambridge Handbook of Construction Grammar*. Cambridge. S. 519–539.

Transkriptionsnyckel

[...]	överlappande tal
=	tal direkt anslutet till tal på en annan rad i transkriptionen än den föregående
:	förlängt ljud, 0.2–0.5 sekunder
ja_a	enklis

SÄlar   fokal accent
!SÄ!lar   extra stark accent

Andetag

°h/h°   in-/utandning, 0.2–0.5 sekunder
°hh/hh°   in-/utandning, 0.5–0.8 sekunder
°hhh/hhh° in-/utandning, 0.8–1.0 sekunder

Final intonation

.   faller till låg
;   faller till medel
,   stiger till medel
–   plan

Pauser

(.)   mikropaus, under 0,2 sekunder
(0.5)   uppmätt paus

Tonhöjdsförändringar

↑   mindre tonhöjning
↑↑   större tonhöjning
↓   mindre tonsänkning

Volym, tempo och röstkvalitet

<<all>...> allegro, snabbt
<<cr>...>   knarrig röst
<<len>...> lento, långsamt
<<f>...>   forte, starkt